

Seimui pirmininkavęs nutraukė svarstybas dėl paramos Čėčenijai

Vilnius, kovo 15 d. (LR) — Seimo dešiniųjų frakcijų atstovai kovo 14 d. nusprendė parengti interpeliaciją Seimo pirmininko pavaduotojui Juozui Bernatoniui, nes jis nutraukė Seimo pavasario sesijos pirmąjį eilinį posėdį pusantros valandos anksčiau negu yra numatyta Seimo statute, rašo Artūras Račas „Lietuvos ryte“.

Tokį sprendimą Bernatonis motyvavo tuo, jog dėl triukšmo salėje neįmanoma tęsti posėdžio.

Triukšmas salėje kilo po to, kai po pietiniam Seimo posėdžiui pirmininkavęs J. Bernatonis nutraukė svarstybą dėl rezolucijos „Dėl paramos Čėčenijos Respublikai Ikerkijai“.

Šioje Vytauto Landsbergio pateiktoje rezolucijoje Lietuvos vyriausybei siūloma „dvišaliuose santykiuose traktuoti Čėčenijos Respubliką kaip de facto egzistuojančią ir užpultą šalį, rengiantis jos valstybingumo de jure pripažinimui, kai tik tam atsirastų galimybė“. Vyriausybei taip pat siūloma „išskirti Jungtinių Tautų Organizacijoje reikmę atgaivinti JTO Dekolonizacijos komitetą, kuris tuoj pat imtųsi svarstyti bei pradėtų spresti Čėčenijos problemą“.

Už šią rezoluciją pasisakė visi diskusijose dalyvavę dešiniųjų Seimo frakcijų atstovai, taip pat socialdemokratas Vytautas Plečkaitis.

LDDP atstovai, kurių, vykstant diskusijoms dėl rezolucijos, salėje buvo mažiau nei dešiniųjų frakcijų atstovų, abejojo, ar tokia rezolucija reikalinga. LDDP frakcijos seniūno pavaduotojas Algirdas Kunčinas, priminęs, kad Seimas jau yra priėmęs dokumentų dėl padėties Čėčenijoje, teigė, jog siūloma rezolucija „nieko naujo neįneša“ ir sako, kad minėtas dokumentas galima priimti tik labai gerai jį apsvačius.

Kai norinčiųjų pasisakyti dėl rezolucijos Seimo narių saraše liko tik keturi, J. Bernatonis, motyvuodamas tuo, jog baigėsi darbotvarkėje numatytas rezolucijos svarstymui skirtas laikas, paskelbė atidedas diskusijas iki kito Seimo posėdžio. Šiam sprendimui prieštaravo opozicijos atstovai, kurie remdamiesi Seimo statute siūlė balsuoti dėl diskusijų pratęsimo arba dėl rezolucijos priėmimo. Nesutikdamas su minėtais opozicijos pasiūlymais Juozas

Bernatonis Seimo posėdyje vieną po kitos skelbė pertraukas — iš pradžių penkių, po to dešimties ir pagaliau — trisdešimties minučių trukmės. Kai po trečiosios pertraukos susirinkę opozicijos atstovai ir toliau reikalavo svarstyti rezoluciją dėl paramos Čėčenijai, Bernatonis paskelbė, jog posėdis yra nutraukiamas.

Tačiau opozicijos atstovai iš posėdžių salės neišėjo. Remdamiesi Seimo statute 102 straipsniu, jie surengė Seimo narių pasitarimą. Šiam pasitarimui pirmininkavęs Tėvynės Sąjungos seniūnas A. Kubilius teigė, jog „tai, ką padarė J. Bernatonis, yra Konstitucijos pažeidimas“, ir siūlė nedelsiant pradėti nepasitikėjimo Juozui Bernatoniui procedūrą. Jam pritarė ir socialdemokratas Vytautas Plečkaitis, kurio nuomone, J. Bernatonis — tai ne tas žmogus, kuris gali vadovauti Seimo posėdžiams. „Jis ne mažina įtampą Seime, o nuolat ją kelia“, teigė Plečkaitis.

Diskusijose taip pat dalyvavo ir Algirdas Kunčinas, kuris kartu su Irena Šiaulienė, Aleksandru Bendinsku bei dar keliais kolegais iš LDDP frakcijos opozicijos atstovų pasitarimą stebėjo stovėdami prie pat išėjimo iš salės. „Opozicijos atstovai dažnai akcentuoja konsultacijų būtinumą, tačiau šį kartą jie patys nesikonsultavo“, sakė Kunčinas. Paklaustas, ar LDDP frakcija sutiks konsultuotis dėl rezolucijos teksto, jis atsakė teigiamai ir sakė manąs, jog „tarantais galima susitarti“. Jis tačiau atsakė pasiūlymo atstovauti LDDP frakcijai interpeliaciją rengiančioje darbo grupėje.

Pasitarimo dalyviai nusprendė, kad nepasitikėjimo pareiškimo ruošos darbo grupės veikloje turėtų dalyvauti po vieną kiekvienos frakcijos atstovą. Grupės vadovu buvo paskirtas Krikščionių demokratų frakcijos narys Vytautas Bogušis.

Taip pat buvo susitarta, kad bus sudaryta darbo grupė, kuri bandys suderinti rezolucijos dėl paramos Čėčenijai tekstą.

Buvo nepritarta siūlymui dėl Juozo Bernatoniui elgesio kreiptis į Seimo Etikos ir procedūrų komisiją. „LDDP ten turi daugumą ir, priimti tokį sprendimą, koks jiems bus reikalingas“, sakė Vytautas Landsbergis.

Lietuvos ambasada surengė verslininkų susitikimą

Vilnius, kovo 17 d. — Kovo 16 d. Lietuvos ambasadoje Vašingtone buvo surengtas susitikimas, skirtas Lietuvos ekonomikai ir verslo galimybėms. Kartu su ambasada renginį organizavo JAV-Baltijos Prekybos Rūmai, esantys Los Angeles. Šiame renginyje dalyvavo JAV valstybinių įstaigų ir privataus verslo atstovai, jų tarpe nemažai lietuvių kilmės asmenų, o taip pat JAV Lietuvių Bendruomenės, Jungtinio Amerikos Baltų Komiteto, Estijos ir Latvijos Ambasadų atstovai — viso apie 50 dalyvių.

Pagrindinį pranešimą apie Lietuvos ekonomikos padėtį 1994 metais ir ekonominės po-

litikos tikslus 1995-iems metams padarė Ambasados antrasis sekretorius D. Pranckevičius.

Savo pasakyme Baltijos-Amerikos Verslo fondo prezidentas Brewster Campbell nurodė, jog fondo paskirtis — remti privatų verslą Baltijos šalyse. Fondas tarnaus mažoms ir vidutinėms privačioms įmonėms, o savo praktinę veiklą Lietuvoje pradės šiuo metų birželio mėnesį, atidarydamas savo atstovybę Vilniuje.

Taip pat savo patirtimi pasidalino ir kiti JAV verslininkai bei organizacijų atstovai, jau turintys patyrimą darbe su Lietuva ar tik pradėdantys pir-

Singapūre sekmadienį policininkai tankiai patuliavo parką, kur sekmadienį poilsui susitinka ten isidarbinusios filipinietės tarnaitės. Praėjusį penktadienį Singapūras įvykdė mirties bausmę pakorimui filipinietei tarnaitėi — 42 m. amžiaus ponai Flor Contemplacion, kai teismas rado ją kalta kitos tarnaitės ir 4 metų singapūriečio vaiko nužudymu. Jos gynyba tuoj prašė naujo teismo, nes atsirado liudytojų ir parodymų, kad filipinietė vaiko nenužudė, bet teismas atsakė išklausti naujų parodymų ir liepė mirties bausmę vykdyti, nepaisant net paties Filipinų prezidento Fidel Ramos intervencijos. Filipinuose ji tapo tautine heroje, atstovaujanti 2 milijonus užsienyje isidarbinusius filipiniečius, kurie blogų ekonominių sąlygų yra verčiami svetur dirbti ir kentėti skriaudas. Jos laidotuvsė Filipinuose dalyvavo tūkstantčiai žmonių, Filipinų prezidentas pažadėjo rūpintis jos našliais likusiais vaikais. Filipinų vyriausybė atšaukė ambasadorius iš pietų Azijos šalių pasitarimui kaip geriau apsaugoti užsienyje dirbančių filipiniečių teises.

Europos Sąjungos ministrai mėgino derėtis su Rusija

Vilnius, kovo 10 d. (LR) — Vadinamojo Europos Sąjungos (ES) trejeto — Vokietijos, Prancūzijos ir Ispanijos — užsienio reikalų ministrai kovo 9 d. atvyko į Maskvą aptarti šio Europos valstybių bloko ir Rusijos santykių. Rusijos sostinėje ministrai susitiko su prezidentu Boris Jelcinu.

Pokalbį metu daugiausia dėmesio skirta Rusijos ir Europos Sąjungos bei Rusijos ir NATO santykiams, taip pat konfliktui buvusioje Jugoslavijoje ir ga-

limiems Čėčenijos krizės sprendimo būdams. Po pokalbio su Jelcinu ES trejeto ministrai susitiko su Rusijos užsienio reikalų ministru Andrej Kozyrev.

Prieš tai Vokietijos užsienio reikalų ministras Klaus Kinkel paragino Rusiją įrodyti, jog ji pasirengusi politinėmis priemonėmis išspręsti konfliktą Čėčenijoje bei gerbti žmogaus teises. Tam, jo manymu, būtina palengvinti humanitarines pagalbas civiliams čėčenų gyventojams teikimą.

ES trejeto kelionė į Maskvą, anot Klaus Kinkelio, turi parodyti, jog Europos Sąjunga suinteresuota ilgalaikę partnerystę su Rusija. Rusijos prezidentas trims Europos užsienio reikalų ministrams pareiškė, kad siekia spresti Čėčenijos krizę politiniu būdu. Rusijos vadovybė pasiryžusi įvesti Čėčenijoje demokratiją ir surengti laisvus rinkimus, teigė B. Jelcinas. Pasak jo, Rusija vis dar yra pasirengusi demokratinėms reformoms.

Jis ragino Europos Sąjungą greičiau įgyvendinti Briuselio ir Maskvos prekybos sutartis, kurios pernai pasirašytos Graiki-

Lietuva ir Šveicarija susitarė dėl vizų

Vilnius, kovo 15 d. (Elta) — Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius ir Konsulinio departamento direktorius Rimantas Šidlauskas ir Šveicarijos Konfederacijos užsienio reikalų departamento politinio skyriaus direktorius Franz van Deniken parafavo Lietuvos vyriausybės ir Šveicarijos Federalinės Tarybos susitarimą dėl vizų panaikinimo abiejų valstybių piliečiams, turintiems diplomatinis, tarnybinius ir specialiuosius pasus.

Lietuvos ir Šveicarijos derybininkai taip pat pasirašė derybų protokolą, tęsti derybas dėl sutarties, kuri leistų sugražinti nelegaliai iš Lietuvos atvykusius į Šveicariją ir atvirkščiai, ir toliau konsultuotis dėl abiejų valstybių piliečių bevizio vybimo sutarties.

jos Korfu saloje.

Rusijos prezidentas, sveikindamas užsienio ministrus — Prancūzijos Alain Juppe, Vokietijos Klaus Kinkel ir Ispanijos Javier Solano, pareiškė, jog yra isitikinęs, kad šis susitikimas padės „įvykdyti susitarimą, kurį Rusija ir Europos Sąjunga pasirašė Korfu saloje“.

Rusijos prezidentas Jelcinas priminė, jog šiame dokumente numatoma rengti reguliarius politinio ir ekonominio lygio susitikimus.

ES užsienio reikalų ministrų susitikimo Briuselyje metu užpėreitą savaitę nutarta atidėti naujos prekybos sutarties pasirašymą su Rusija. Tai padaryta dėl žmogaus teisių pažeidimų Čėčenijoje.

„Mes nenorime izoliuoti Rusijos, bet norime paaiškinti, kad Rusija turi gerbti išpareigojimus Europos Sąjungai“ — pareiškė Prancūzijos užsienio reikalų ministras Alain Juppe prieš kelionę.

Vokietijos diplomatijos vadovas Klaus Kinkelis anksčiau sakė, kad ši misija kalbės apie Čėčeniją be užuolankų.

O Rusijos užsienio reikalų ministras Andrej Kozyrev netiesiogiai kritikavo Europos Sąjungą, kuri atidėjo prekybos sutarties pasirašymą su Maskva. Šios sutarties pasirašymas „nepateisinamai nutęstas“, pareiškė Kozyrev po susitikimo su Vokietijos užsienio reikalų ministru.

Svarbiausia — bendra Baltijos karinių ryšių sistema

Vilnius, kovo 20 d. (Elta) — Pirmadienį Vilniuje susitiko trijų Baltijos šalių kariuomenių vadai: Lietuvos generolas Jonas Andriškevičius, Latvijos pulk. Juris Dalbins ir Estijos gen. maj. Aleksander Einseln.

Dvi dienas jie planuos, kaip geriau karinėje srityje realizuoti prieš mėnesį krašto apsaugos bei gynybos ministrų pasirašytą susitarimą dėl bendradarbiavimo, analizuos šalių štabų darbą ir karių kovinį parengimą, aptars ryšio sistemų plėtojimą.

Lietuvos kariuomenės vadas

Europos Sąjungos link — drauge su Vyšegrado šalimis

Vilnius, kovo 20 d. (Elta) — Seimo nariai Justinas Karosas ir Saulius Pečeliūnas mano, kad Lietuvos kelią į Europos Sąjungą gali palengvinti, be kita ko, glaudesnis bendradarbiavimas su Vyšegrado šalių parlamentinėmis institucijomis. J. Karosas, Seimo delegacijos ryšiams su Europos Sąjunga delegacijos vadovas, ir grupė šios delegacijos narių praėjusią savaitę buvo išvykę į Varšuvą susitikti su panašia Lenkijos Seimo delegacija. Pirmadienį spaudos konferencijoje jie papa-

sakojo apie šį vizitą. Integuosisimosios į Europą, Lenkija ir Lietuva susiduria iš esmės su tomis pačiomis problemomis, sakė prelegentai. Tai — laipsniškas ekonomikos struktūrų priartinimas prie Vakarų rinkų, įstatymų suvienodinimas su europiniais standartais ir politinių jėgų konsolidacija, siekiant šių tikslų. Tačiau kraštai prieš metus tapę Europos Sąjungos asocijuotais nariais, turi žymiai didesni patyrimą, ir juo būtina pasinaudoti.

Rusija rems tėvynainius „artimame užsienyje“

Vilnius, kovo 20 d. (Elta) — Rusijos vyriausybė yra sudariusi komisiją, kuri rūpinasi „artimame užsienyje“ gyvenančiais tėvynainiais, siekti sukurti bendrą NVS ir Baltijos šalių švietimo erdvę, išsaugoti rusų kalbą buvusios Sovietų Sąjungos teritorijoje, rengia valstybinę programą rusų „diaspora“ formuoti ir paremti politikos, ekonomikos, kultūros bei švietimo srityse.

Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos Tautinių mažumų sektoriaus vadovas Vytautas Toleikis teigė, kad kol kas iš

Rusijos vyriausybės nėra gauta nei konkrečių nuostatų, nei pasiūlymų, nei materialinės paramos.

Praėjusią savaitę susitikę su Rusijos nepaprastuoju ir igaliojuotu ambasadorium Lietuvoje Nikolaj Obertyšev Vilniaus rusų mokyklų direktoriai teigė, kad jų vadovaujamoms įstaigoms trūksta metodinės medžiagos, vadovėlių, informacijos bei spaudos rusų kalba. Svarbu pažymėti, sakė V. Toleikis, kad tokia padėtis rusų mokyklose susidarė ne dėl Lietuvos kaltės.

Rusija šiemet nebus nominuojama į Europos Tarybą

Vilnius, kovo 16 d. (Elta) — Lietuvos Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojo Algirdo Griciaus nuomone, Rusija prarado bet kokias galimybes šiemet tapti Europos Tarybos nare. A. Gricius antradienį dalyvavo Londone vykusiame Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos politinio komiteto posėdyje, kuriame, be kita ko, svarstytas ir Rusijos priėmimo į Europos Tarybą klausimas.

Komitetas nutarė nerekomenduoti Asamblėjai, kad būtų atnaujinta Rusijos priėmimo procedūra. Procedūra nutraukta šiemet sausio mėnesi. Prie to nemaža dalimi prisidėjo Rusijos agresija prieš Čėčeniją, nors jai buvo pareikšta ir kitų pretenzijų, pirmiausia, dėl lėtai vykdomų demokratinė pertvarkymų.

34-ąją Europos Tarybos nare tikriausiai taps Moldova. Algio Griciaus nuomone, tai įvyks birželio mėnesi. Po to turėtų ateiti eilė Albanijai. Tačiau, galutinis jų priėmimo laikas turėtų paaiš-

kėti Parlamentinės Asamblėjos sesijoje balandžio 24-28 dienomis.

Algis Gricius yra Lietuvos Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje vadovas. Jis nuolat dalyvauja pagrindinių jos komitetų — Nuolatinio ir Politinio — posėdžiuose.

Šeimos siūlosi globoti čėčenų vaikus

Vilnius, kovo 20 d. (Elta) — Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis pirmadienį spaudos konferencijoje pareiškė apgailestaujamas dėl gailėstingumo ir žmoniškumo stokos vyriausybės politikoje. Tai ypač atskleidė jos požiūris į pagalbą Čėčenijos vaikams, pabrėžė Tėvynės Sąjungos pirmininkas.

Ta proga Landsbergis išplatino laišką, adresuotą visuomenės informavimo priemonėms. Jame, be kita ko, teigiama, kad netekę namų ir tėvų, apie tūkstantis benamių čėčenų vaikų glaudžiasi Nazranės mieste. Jų motinos žino vilties žodį — Lietuva. „Tą žodį ir kryptį žinojo benamių, žudomų šeimų vaikai jau 1945 metais — „nelegaliai“ ir anapus Šešupės ir Nemuno, iš ką tik okupuoto krašto“, primena V. Landsbergis.

Ir dabar, sako jis, daug šeimų Lietuvoje skambina į Tėvynės Sąjungą arba Seimo Geros valios misiją, siūlydamiesi priglauti arba pagloboti čėčenų vaikų.

KALENDORIUS

Kovo 21 d.: Mikalojus, Benediktas, Nortautas, Sanga.

Kovo 22 d.: Kotryna, Benvenutas, Oktavianas, Gedgaudas, Gantė. 1388 m. įsteigta Vilniaus vyskupija. 1868 m. gimė Vilius Storasta-Vydinas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

PADIDĖJUSI PROSTATA

DANIELIUS
DEGĖSYS, M.D.

Apie 65% vyrų, sulaukusių penkiasdešimt arba ir daugiau metų amžiaus, nusiskundžia dažnu šlapinimusi, ypač nakties metu. Noras šlapintis nakties metu ne visiems būna vienodai dažnas. Vieniems užtenka atsikelti vieną kartą per naktį, kitiems gi reikia keturių penkių kartų. Dažnas šlapinimasis daugeliu atvejų pasidaro dėl padidėjusios prostatos.

Prostata yra kaštono dydžio liauka, supanti uretrą. Ji yra sudaryta iš lygiųjų raumenų ir liaukos audinių. Liaukos audiniai gamina skystį, vadinamą *succus prostaticus*. Lytinių santykių metu prostatos lygieji raumenys susitraukdami išstumia tą skystį į uretrą, kur jis, susimaišęs su kitais skysčiais, žadina spermatozoidų judrumą. Be to, prostata dar gamina seksualinį hormoną — *dihydrotestosteroną*, kuris žadina prostatos augimą.

Prostata pradeda augti ir ryškiai padidėja brendimo metu. Vyrui subrendus, prostatos augimas sustoja, bet apie 45-tus amžiaus metų ji vėl pradeda didėti, todėl tame amžiuje vyrai ir pradeda nusiskusti šlapinimosi sutrikimais. Prostatą didėjant, šlapimo tekėjimas per uretrą sutrinka dėl dviejų priežasčių: padidėjusi liauka sumažina uretros spindį ir prostatos lygieji raumenys užspaudžia uretrą. Padidėjus prostatai, atsiranda noras dažnai šlapintis ir susidaro žaizmas, kad pūslė galutinai neištuština. Šlapinimosi srovė tampa silpna ir kai kada būna sunku šlapimą sulaikyti bei kontroliuoti. Neištuštinus pūslės, pasilikusiam pūslėje šlapime kartais išsivysto infekcija, kuri gali pereiti į inkstus ir juos sugadinti. Prostatą staigiai padidėjus, uretra gali būti visai užblokuota, reikalaujant skubios operacijos.

Maži arba vidutiniai šlapinimosi sutrikimo simptomai daugumai žmonių netrukdo normaliai gyventi, bet toks žmogus kas metai turi būti gydytojo tikrinamas. Tikrinimas susideda iš prostatos egzaminavimo per tiesiąją žarną, šlapimo, inkstų, kraujo ir PSA tyrimų. Daugiau negu vienam trečdaliui pacientų simptomai sumažėja be jokio gydymo, turbūt todėl, kad prostata mažai kinta.

American Urological Society yra sudariusi klausimus, pagal kuriuos galima nustatyti ar *prostatos simptomai yra lengvi, vidutiniai ar sunkūs*. Klausimai yra štai kokie:

1. Paskutinio mėnesio metu kiek kartų jautė, kad tavo pūslė po šlapinimosi neištuština? Jeigu vieną kartą iš penkių nusišlapinimų — tai rašai skaičių 1; jeigu du kartus, tai rašai skaičių 2; jeigu tris kartus — tai skaičių 3; jeigu keturis tai 4, jei penkis kartus iš penkių nusišlapinimų — tai rašai skaičių 5.

Į kitus klausimus reikia atsakyti lygiai tokia pat tvarka.

2. Kaip dažnai turėjai vėl šlapintis, nepaėjęs 2 valandom po išsišlapinimo.

3. Kiek kartų šlapindamasis turėjai sustoti ir vėl šlapintis?

4. Kiek kartų buvo sunku sulaikyti šlapimą?

5. Kaip dažnai šlapinantis turėjai silpną srovę?

6. Kaip dažnai turėjai spausiti, kad pradėtum šlapintis?

7. Kiek kartų naktį turėjai keltis nusišlapinti?

Jeigu atsakant, skaičius nebūna didesnis negu 7, tai prostatos simptomai laikomi lengvais. Jeigu skaičius būna 8 iki 19, tai simptomai laikomi vidutinio sunkumo, o jeigu skaičius būna 20 iki 35, tai simptomai yra sunkūs. Nuo simptomų sunkumo priklauso ir gydymas. Efektiniausias gydymas — tai operacija, vadinama *transuretrine rezekcija*. Tai yra dalies prostatos pašalinimas per uretrą, vartojant endoskopą. Ši operacija geriausiai tinka tiems, kurių simptomai yra vidutinio sunkumo. Turintiems nedaug padidėjusias prostatas, naudojant endoskopą užtenka įpjauti išilgai prostatą vienoje arba dvejose vietose. Tokiu būdu prostatos lygiųjų raumenų spazmai atsileidžia ir uretros spindis padidėja. Ši operacija yra lengva ir gali būti daroma ambulatoriniai. Ji sudaro mažai komplikacijų.

Apie 3% vyrų turi labai didelę prostatą. Jų operacijos yra komplikutesnės, nes daromos per pilvo ertmę. Pooperatyvinės komplikacijos, kaip šlapimo nesulaikymas ir impotencija, būna gana dažnos.

Tie, kurie prostatas nori gydyti konservatyviai, gali vartoti vaistus kaip *Proscar*, *Hytrin* ir *Minipress*.

Proscar stabdo dihidrotestosterono gamybą ir mažina prostatą. Simptomai pagerėja tik po 6 mėnesių. Pagerėja apie 30% pacientų. Apie 2-3% nusiskundžia impotencija ir libido sumažėjimu. Vaistai Hytrin ir Minipress (vartojami dar ir padidintam kraujo spaudimui gydyti) atleidžia šlapimo pūslės kaktiuko ir prostatos lygiųjų raumenų spazmus. Juos imant, po mėnesio apie 50% pacientų pagerėja. Šiuos vaistus vartojant, yra patariama juos imti vakare prieš gulant. Tokiu būdu sumažėja jų pašalinio veikimo simptomai, pvz., svaigimas ir nuovargio jausmas. Gydoti vaistais, tiksliai nėra žinoma, kaip ilgai pagerėjimas tęsis. Nėra garantijos, kad ateityje nereikės operacijos. Bet tie, kurie tokius vaistus vartojo ir vėliau buvo operuoti turėjo mažiau komplikacijų ir jų gimimas buvo greitesnis. Yra manoma, kad 1995 metais prostatos operacijų sumažės 40%, o jų vietoje padidės imančių pacientų vaistus skaičius.

Kauno Tarpdiecizinės kunigų seminarijos kiemelis.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 77 METINĖS

ARKIVYSK. AUDRYS
J. BAČKIS

Prieš 77 metus suskambėjo Lietuvos laisvės varpas, kviesdamas tautą naujam, laisvam, doram, kūrybingam gyvenimui. Šios dienos mūsų tėvai laukė su viltimi ir tikėjimu, kad pagaliau galės gyventi ir auginti bei auklėti naująją kartą, kuri valstybę ant tvirtų moralinių ir tautinių pamatų. Nusimetusi svetimųjų jungą, jauna valstybė visomis išgalėmis kibo į darbą, stiprindama savo valstybingumą ir įtvirtindama jį Europoje bei pasaulyje.

Kaip medis yra gyvas, kol tvirtos jo šaknys, tol ir tauta gyva, kol remiasi tvirtais moraliniais principais. O mūsų tėvų moraliniai ir tautiniai principai buvo glaudžiai siejami su krikščionybės principais, grindžiami Dievo priesakais žmonijai.

Tvirtas moralinis pagrindas padėjo išsaugoti tautos gyvastingumą ir praradus valstybinę nepriklausomybę. Kad ir kaip stengėsi išrauti iš žmonių širdžių religiją, dorą, teisingumą, — tyli pasipriešinimo rezistencija sugebėjo atsilaukti, išsaugoti ir net perduoti ateinančioms kartoms tikėjimą, tėvynės meilę, norą būti laisviems. To sunaikinti neįstengė nei tremtys, nei kalėjimai, nei žudymai.

Priešais gerai suprato tautos gyvenime Bažnyčios reikšmę, tad jį buvo nukreiptas didžiausias pyktis ir naikinimo bangą: uždardomos bažnyčios, vienuolynai, tremiami ir žudomi vyskupai, kunigai, vienuolės, tikinčioji inteligentija ir kaimo žmonės. To nepaisant, Bažnyčia sugebėjo išlikti mūsų tautos Motina ir Globėja. Ji nepabūgo grasinimų ir prievartos, o buvo ta „žemės druska“, kuri neleido tautai sugesti. Tikintis žmogus nors viduje galėjo pasijusti esąs laisvas ir šią laisvę perduoti savo vaikams. Tikinčiųjų tėvų šeimos kartu su tikėjimo tiesomis skiepijo savo vaikams ir tautiškumo dvasią. „Vaikeli, taip nedera elgtis lietuviui, taip nedera elgtis krikščioniui“, — šie vargo mokyklos žodžiai lydėjo ne vieną mūsų tautietį, žadindami jame Dievo ir tėvynės meilę, laisvės viltį. Dievo vaikų laisvės sąvokoje tilpo ir mūsų tautinės laisvės samprata.

Prieš penkerius metus vėl suskambėjo laisvės varpas mažai kam jau buvo girdetas ir pažįstamas. Daugeliui tai buvo naujas garsas, naujas gyvenimas, nauja mokykla. Penkeri laisvės metai... Ką jie mums parodė? Ką reiškia?

Mūsų laisvėjimo pradžioje buvo labai aišku, nuo ko mes ginamė savo laisvę. Šiandien mes patys tapome atsakingi už savo laisvę. Slapta išnešiotą širdyje, išsvajotą, apdainuotą, krauju apaišytą, — ji yra gyva, ji kviečia mus ja gyventi. Mes negalime savo laisvės švendryti ir muzieji ir tik tautinių žmonių metu ateiti su vėliavomis ir dainomis jos pasveikinti. Tokia laisvė numiršta, užleisdama vietą — naujai vergijai.

Deja, šandien šventė jau nekalia žmonės tokio entuziazmo, neužlieja šilta banga, kaip prieš penkerius metus. Per daug skurdo, baimės ir liūdesio mūsų kasdienybėje.

„Laisvė sotus nebūsi“, — sako pensininkai, vargo išsekinti žmonės. Esame pavargę nuo nuolatinių nepriklausomybės ir baimės dėl ryditiškos, neramios pasaulio galinčiųjų elgesys ir savo tautos vargose nematome išsvajotą idealą.

Neužtenka himno giedojimo, šventinių eisenų, gražių minčių, neužtenka gražiai apie laisvę kalbėti, gana kaltinti kitus, kad nepakankamai laisvai gyvename. Laisvė turi pasireikšti ir mūsų kasdienybėje. Turime išmokyti laisvėje gyventi.

Laisvė gyva tik tuomet, kai ja kasdien gyvename. Nereikia žvalgytis atgal ir gailėtis sotesnio gyvenimo, jis neturi grįžti, ji reikia iš naujo susikurti savo darbą, savo pasiaukojimą, savo meilę tėvynei. Laisvė nėra magiškas žodis, kurį ištarus visa pasikeičia, laisvė — dinamiška vertybė. Tai dovana, kurią priimame kaip gležną pavasario daigą ir tik nuo mūsų priklauso, ar išsaugosime ją, ar išsaugės jis j tautos gyvybės medį.

Kiekviena diena mums atneša vis naują pasirinkimą: eiti tiesos, gėrio, meilės keliu, ar nusigręžti nuo šių vertybių ir pasukti savimeilės, vidinio ir išorinio chaoso, griovimo keliu. Dievas mums neduoda „gatavo“ laisvės recepto, bet įgalina, gavus laisvės pradus, patiem siekti visišką išsilaisvinimą.

Ap. Paulius sako: „Kristus mus išvadavo, kad būtume laisvi. Tad stovėkite tvirti ir nesiduokite vėl įkinkomi į vergystės jungą“. (Gal 5,11). Toliau apaštalas moko, kaip reikia gyventi laisvėje: „Iš tiesų, broliai, jūs esate pašaukti laisvė! Tikta šios laisvės vardan nepataikaukite kūniui, bet stenkitės vieni kitiems su meile nauja mokykla. Penkeri laisvės metai... Ką jie mums parodė? Ką reiškia? Ar dėl tokios „laisvės“ kovojome ir mirė mūsų tėvai? Ar tokios laisvės troškome mes, būdami pavergti svetimųjų? Ar tokios laisvės ginti sukilo visa tauta prieš penkerius metus? Šiandien verta visiems susimąstyti, kokių keliu eisime. Mums, tikintiesiems, reiktu pasvarstyti, kaip krikščioniškas vertybes būtų galima įtvirtinti visuomenėje ir politikoje. Bažnyčios uždavinys šiandien: visomis priemonėmis išvaduoti dorus

Bet, jeigu jūs vienas kitą kramtate ir edate, žiūrėkite, kad nebūtumėte vienas kito praryti! (Gal 5,13-15).

Krikščioniška laisvė — visų pirma meilė, pasiaukojimas ir tarnavimas kitiems. Kaip Frederikas Ozanamas sako: „Juk reikia labai mylėti, kad gerbume kito žmogaus teisę, kuri apriboja mūsų teisę, kad gerbume jo laisvę, kuri varžo mūsų laisvę. Taigi teisingumas turi ribas. O meilė ribų nežino“.

Panašiai yra ir su tautos laisve. Laisvė — esminė visuomenės vertybė. Ji, kaip ir kiekvieno žmogaus laisvė, privalo būti gyva, dinamiška, niekada neužbaigta, nuolat besikeičianti, ji gali ir sugriūti, būti išduota, ir vėl iš naujo atgimti. Ji bus gyva tol, kol bus ja mylinčių, pasirodusių už ją aukotis ir ją ugdyti žmonių.

Laisvė visuomenėje įgyvendinama tik tuomet, kai ji remiasi Tiesa, Gėriu, Teisingumu. Negali būti laisva tauta, jei joje negerbiamas ir nesaugomas kiekvieno žmogaus orumas. Tikroji laisvė išlieka tik ant tvirtos aukojimosi ir tarnavimo pamato. Kiekvienas žmogus, ypač silpnesnis, turi būti pastebėtas ir jam ištiesta pagalbos ranka. Vaikai, seneliai, ligoniai — visada buvo ir lieka tautos laisvės ir gyvastingumo matas. Jei žmogus nesugeba pasirūpinti silpniesniu už save, jis niekada nemokės rūpintis tautos ir valstybės reikalais.

Socialinis klausimas visų pirma yra moralinis klausimas. Niekada neišspręsimė socialinių problemų, jei rūpinsimės tik savimi, savo laisve, savo gerove kitų žmonių sąskaiton. Individualūs ar grupės partijos interesai neturi nustelbti visuotinės gerovės siekimo.

Laisvę, kurią grauzia socialinės mafijos vėžys: sukčiavimas, kyšininkavimas, nesąžiningumas, greit nupūsus naujos vergijos vėjai. Tai skaudūs dalykai, kuriuos visi matome ir dėl to pliktinamės. Iš tos nelaimės mus išvaduoti gali tik asmeniškas apsisprendimas būti jautriems savo brolių reikalams, parodyti tikrą solidarumą, ypač vargšams, nelaimingiems, mažinti vargą ten, kur mes esame, kur galime pasidalinti ar nors šilta žodį ištart.

Ypatingas dėmesys šiandien turi būti skiriamas šeimai, globojant jos gyvybę ir darną. Motina, daugiavaikė šeima privalo būti apsupta dėmesiu ir pagalba ne tik kiekvieno mūsų, bet ypač vyriausybės. Pasirūpinti jų būstu, aprūpinti darbu — tai pirmieji uždavinys, kurio reikalauja Teisingumas.

Jei mūsų socialinės bendravimo priemonės nekreips daugiau dėmesio žmogiškų ir religinių vertybių perdavimui, užuot propogavusi ir skleidusi nešvankybų ir brutalios prievartos nuodus, greit sulauksime skaudžių vaisių, kuriuos jau šiandien su sąsaramis skina kai kurių mūsų tautos šeimų motinos ir tėvai. Vis garsiau sklinda balsai: „Leiskite mūsų vaikams ir jaunimui laisvai pasirinkti norimą gyvenimo būdą. Nevaržykite jų ir neprimeskite savų įsitikinimų“. Visa ši „laisvė“, mėgina palaidoti mūsų turtingą religinį ir kultūrinį paveldą. Deja, jo vietą užima baisios ligos, nusikaltimai, suirusios šeimos, pamesti vaikai.

Ar dėl tokios „laisvės“ kovojome ir mirė mūsų tėvai? Ar tokios laisvės troškome mes, būdami pavergti svetimųjų? Ar tokios laisvės ginti sukilo visa tauta prieš penkerius metus?

Šiandien verta visiems susimąstyti, kokių keliu eisime. Mums, tikintiesiems, reiktu pasvarstyti, kaip krikščioniškas vertybes būtų galima įtvirtinti visuomenėje ir politikoje. Bažnyčios uždavinys šiandien: visomis priemonėmis išvaduoti dorus

DRAUGAS

(USPS-181000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsniams taiso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesugo. Prašome siunčiant pasilikti kopijas.

krikščionis ir kilnius piliečius, kurie užimtų valstybės valdymo postus ir savo krikščioniškų principų pagrindu tarnautų visuomenei, skleidami gėrį ir vykdydami teisingumą.

Šv. Mišių aukoje, prisimindami tuos, kurie padėjo galvas kovoje už nepriklausomą Lietuvą, meldžiamės už visus gyvus Tėvynės laisvės kovotojus, taip pat meldžiame Dievą siųsti mūsų tautai dorų vadų ir žmonių, kurie sugebėtų pakilti aukščiau savo asmeninės naudos ir mokėtų tarnauti ir aukotis tautos ir Tėvynės labui.

(Kalbėta Vasario 16-sios proga Vilniaus arkikatedroje.)

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (312) 337-1285

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGUDAUS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kraunant Lithuanian Mercy Lift talpintuvą į Lietuvą. Iš kairės: Neringa Juknevičienė ir R. Jagminienė. R. ir L. Jagminai nuolat padeda LML, rinkdami medicininę pagalbą Lietuvai rytiniame JAV pakraštyje.

L.M.A. Dainava (dirigentas Darius Polikaitis, pirmasis iš kairės) spartiai ruošiasi aukštesniam savo gyvavimo sukaktį paminėti šauniu koncertu, kuris bus Maria aukštesniosios mokyklos salėje sekmadienį, balandžio 23 d.

LIETUVIŲ VYRŲ IR MOTERŲ SANTYKIAI

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Lietuviškoje spaudoje dažnai pasirodo vyrų negatyvūs pasisakymai apie moteris, joms nurodant jų „paskirtį“ pagal jų biologines funkcijas, atmetant jų talentus, intelektą ir sugebėjimus bei laisvę pasirinkti mokslo ar profesinę sritį. Kitaip sakant, moteris tenedrįsta vertis į „vyriškas“ profesijas ir privalo žinoti „savo vietą“. Šalia tiesioginių šeimų pareigų, ji turi tarnauti vyro patogumui, kaip tą puikiai išsako Bernardo Shaw „Pygmaliono“ drama, kai profesorius Higgins, iš nevalyvos ir nemokytos Londono gėlių pardavėjos padaręs beveik princesę, dramai pabaigą „apvainikuoja“ klausimu: „Kur mano šlepiš, Elaiza?“

Jeigu prieš kelis šimtmečius valdžios aukštumų buvo pasiekusi Rusijos Jekaterina Didžioji ar Didžiosios Britanijos karalienė Viktorija bei Elžbieta Pirmoji, kurios valdymo epocha yra vadinama „šviesiosios amžiumi“, tai lietuviškos moters visais laikais buvo ar tik puošnės kunigaikščių pilys, arba „lindelių raunandis“ ūkininkės. Nepriklausomybės metais kai kurioms pavyko įsigyti profesijas ir gauti net gimnazijų direktorių tarnybas, bet pilnų turto valdymo teisių negavo, nežiūrint daugelio pastangų. Lietuvos ūkininkų nusiteikimas buvo, kad reikia mokytis sūnus, bet ne dukras — te jos išmoksta austi, verpti, ravelinti, virti, grėbti, rauti linelius...

Pokarinė užsienio lietuvių banga iš Europos ir užjūrius atsigabeno savo pažiūras moterų atžvilgiu ir jas įgyvendino visuomeninėje veikloje. Kai dar prieš Bendruomenės įsteigimą veikė Tremtinių draugijos, joms

vadovavo kartais ne vieno sklandaus sakinio negalintys sulipdyti vyrai, tik leido moterims sekretoriauti ir ruošti vaishes. Net ir Motinos dienos proga mamytės salėse gamino pietus ir jais vaišino... vyrus, o pačios buvo pagerbtos tik gėlyčių įteikimu ir vaikučių eileraštukais. Ir štai stebuklas: JAV LB Krašto valdybos pirminkė išrinkta teisės daktarė Regina Narušienė! Aiški išvada, kad ji buvo išrinkta, įvertinus jos sugebėjimus, kas rodo lietuvių vyrų galvosenos brendimą ir sveikintą polinkį objektyviai daryti sprendimus.

Dabartinėje Lietuvoje vyriausybės ar Seime nesimato moterų, joms patikėjus našlaičių ar senelių globą, medicinos pagalbą ir švietimą bei kitas „moteriškas“ sritis, bet joms nevalia dalyvauti politikoje ar įstatimavystės procese. Oficiali statistika rodo, kad Suomijoje, Norvegijoje, Švedijoje, Danijoje ir kitose demokratijose moteris sudaro daugiau negu ketvirtį parlamento. Toje srityje Lietuva, deja, stovi lygiagrečiai su musulmonų kraštais, kuriuose moteris yra antraeilis padaras. Moterų nėra Kuvaite, Mauritanijoje, Papuos, Naujos Gvinėjos ir Jungtinių Arabijos Emiratų parlamentuose. Vienu metu Lietuvoje buvo iškilusi Kazimiera Prunskienė, bet jos prezidentas žlugo, paaiškėjus jos praeities „klaidoms“. Kodėl „klaidingos praeities“ šešėlis nemetamas vyrams?

Pažvelkime į šių laikų didelį politinį vaidmenį suvaidinusias moteris, kaip atentato auką, Indijos Indrą Ghandi, energingą Izraelio Goldą Mayer. O kas nežino Margaret Thatcher, „geležinės moters“, Didžiosios

Britanijos ministrės pirminkės, tose pareigose išbuvusios vienuolika metų? Istoriškai pabrėžia, kad joks Didžiosios Britanijos ministras pirminkas tose pareigose ilgai neišbuvo. Ilgiausius metus valstybės galvos pareigas nuo 1980 metų eina moteris, Islandijos prezidentė Vigdis Finnbogadóttir. Amerikos senatė ir kongresas tarp 1975 m. ir šios dienos moterų skaičius nepaprastai pašoko. Perna 121 moteris buvo kandidatė į kongresą, taip pat yra senatorės, gubernatorės, teisėjos ir miestų merės. Viešos apklauskos duomenys rodo, kad 74 proc. piliečių tiki, jog Amerikai būtų geriau, jei vadovaujančius postus užimtų moterys.

Lietuviai vyrai piktinasi, kad Amerikos kariuomenėje tarnauja moterys, nes tai esa „prieš jų prigimtį ir orumą“, ypač iškeliant faktą, kad kai kurios tampa nėščiomis, bet nutylint, kad tai neįvyksta be vyrų „talkos“. Jei moterys vairuoja automobilius ir sunkvežimius, kodėl jos negali valdyti lėktuvų ar tanko? Dar kitas priekaištas yra, kad jų tarpe yra ir „lesbiečių“. O jau priimtas įstatymas, kad kariuomenėje turi teisę tarnauti ir vyrai homoseksualistai. Tuo tarpu Amerikos darbininkų unijos jau pripažįsta moterims pilną teisę dirbti jų pasirinktoje srityje, ar tai būtų statybos, ar kelių tiesimo gerai apmokami darbai. Juokais net sako, kad dażytojų unija priima moteris, kurių sutinka pačios kilnoti kopėčias.

Prieš beveik dešimt metų tragiškai žuvo astronautė Sally Reid „vyriškos“ klaidos pasekoje, o šiais metais ypatingai erdves misijai vadovauja kapitonė moteris, bet Amerikos žiniasklaida iš to sensacijos nedaro. Jai to nebūtų leista daryti, jei ji neturėtų tam reikalingų žinių, patirties ir sugebėjimo. Skrydžių istorikai jai priskiria garbę, kad pirma

MUZIŲKŲ RĖMIMO FONDAS

Lietuvos muzikų rėmimo fondas, įkurtas 1991 m., yra labdaros pagrindais veikianti organizacija. Trejų metų laikotarpis parodė fondo veiklos būtinumą, kuris pasireiškia talentingų muzikų globo ir jų kūrybinio potencialo ugdymu, kuris paremtas realia finansine parama. Čia nėra pamiršti muzikos veteranai, kurie yra įamžinami leidiniuose. Organizacijos veiklos programa ypač pagirtina tuo, kad didelis dėmesys yra skiriamas muzikoje talentingiems vaikams, gyvenantiems ne tik dideliuose miestuose, bet ir provincijoje. Tos idėjos skatinamas, 1993 m. gruodžio mėn. fondas surengė net dvi dienas trukusį susitikimą — koncertą, kuriame šalia muzikų meninės programos pasireiškė jauni muzikos entuziastai, išryškindami savo sugebėjimus bei talentus. Tai buvo akivaizdus ir skatinantis jaunųjų talentų pasirodymas ir kartu pedagogiška tikrų talentų atranka.

Iš visų fondo rengiamų švenčių pagrindine laikytina kasmet vykstanti tarptautinių konkursų laureatų ir jų pedagogų pagerbimo šventė. Premiųjų konkurso laureatai yra finansškai remiami, kad galėtų vykti į užsienį dalyvauti konkursuose, įsigyti instrumentus. Šioje šventėje yra premijuojami muzikos žurnalistai, muzikos kritikai, muzikologai bei muzikos mokslo žinovai, kurie yra pasitarnavę muzikos propagavimui, atskleidžiančiam tikrąjį muzikos meno grožį ir gėrio pasauli, kuris, ypač mūsų gyvenamame laikotarpyje, yra labai reikšmingas ir suaugusiems, ir

kartą istorijoje įvyko sėkmingas susitikimas erdveje su Rusijos astronautais.

Atrodo, kad pamažu emancipuojasi ir lietuviai vyrai, išrinkę į aukštą visuomenės postą moterį. A.a. „Draugo“ redaktorius Pranas Garšva taip pat parodė orų objektyvumą ir pasitikėjimą asmens sugebėjimais bei intelektu, redagavimą patikėjęs moteriai. Tiesa, kad ji gausna vyrams netaikomų priekaištų ar „patarimų“, o kitoje spaudoje moterys rašytojos vertinamos kaip rašančios „gimnazistai“, net nesiteikiant panaudoti „imponuojančių“ literatūros teorijos išsireiškimų. Kūryboje ar visuomeninėje veikloje bei profesijose reikia vertinti asmens sugebėjimus, pripažinti nuopelnus, netaikant „vyriškų“ ar „moteriškų“ matiklių. Jei vyrai tebetiki, kad moters vieta yra virtuvėje ir kad jos rankos labiau tinka siuvi-

augančioms kartoms.

Nuo 1993 m. jau yra įgyvendinta muzikinio švietimo programa „Alma Mater Musicalis“ Vilniuje, kurią globoja Vilniaus universiteto rektorius prof. dr. Rolandas Pavilionis. Šioje ketverių metų programoje dalyvauja Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, kamerinės muzikos ansamblis „Musica humana“, valstybinis M.K. Čiurlionio kvartetas, Lietuvos kamerinis orkestras, geriausi Lietuvos chorai ir solistai.

Fondas, siekdamas praplėsti muzikinę veiklą, nuo 1994 m. pradėjo ruošti „Atgavios“ programą, kurios vyksta specialiai pritaikytoje salėje, kur žmonės su fizineis negaliomis gali įvažiuoti su ratukais, įeiti su ramentais ir kartu su sveikais klausytis profesionalų atliekamų koncertų. Kol kas tokia salė yra vienintelė Vilniuje. Šiuo metu fondas yra suplanavęs programą, pavadintą „Sugrįžimai“, kuria stengiasi palaikyti ryšius su muzikais, kilusiais iš Lietuvos, bet gyvenančiais užsienyje. Pagrindinė šios programos idėja — praplėsti muzikinius ryšius su užsienyje gyvenančiais muzikais, susipažinti su jų kūryba, pajusti jų kūrybinio gyvenimo pulsą ir praplėsti klausytojų muzikinį akiratį. Šios programos renginių formos gali būti labai įvairios, įdomios ir vertingos mūsų muzikinei literatūrai ir muzikologijai. Suinteresuoti muzikos atlikėjai, kurie nori įsijungti į šią programą, prašomi kreiptis į fondo direktorę Liuciją Stulgienę, Trakų g/1, Vilnius, 2001, Lithuania.

S. Slizys

mui, negu kompiuteriams, irankiams ar lėktuvui vairui, tai jie turėtų žinoti ir tokį faktą, kad Šveicarijoje esanti tarptautinė profesionalų virėjų (chefs) sąjunga, vos prieš kelis metus sutiko priimti moteris, o Londono garšiose „Seville Row“ siuvyklose moterys nepriimamos net prisiūti sagas. Kur „vyriška“ logika? Prieš kelis metus, Londono „Europos lietuvių“ pasirodžius mano straipsniui, kuriame griežtai pasisakiau prieš slapyvardžius, vienas skaitytojas, gindamas priešingą nuomonę, man prikišo „moterišką logiką“. Paklaustas, kas tai per mokslo sritis, jis neatsiliepė...

Jei tokia pažiūra dar egzistuoja ir šiame šimtmečiuje, tai Nobelio premijos nebūtų gavusi nė viena moteris, ar tai būtų radiuomo išradėja Marie Curie, ar rašytojos Pearl Buck ir Selma Lagerlof, ar motina Teresė...

Danutė Bindokienė

Problema be išeities?

Ne tik lietuvių, bet daugelio kitų šalių tautosakoje žinoma pasakų apie pavojingas problemas, atsiradusias dėl žmonių gėdos, paikumo ar ambicijų. Nors pasakų pabaiga paprastai „atstato viską į vietą“, bet tos problemos pasiekiamos verginti žmoniją visiems laikams. Taip pasaulyje visuomet buvo: šios dienos „stebuklai“ po kiek laiko tampa visų nelaimė.

Mūsų šimtmetis kaip tik pasižymėjo technikos stebuklu gausa. Vieni sukurti tarnauti žmonijai, kiti — ją sunaikinti. Nėra abejonės, kad labiausiai naikinanti jėga išsivystė, atradus priemones suskaldyti atomą. Tai buvo tarytum arabiškų pasakų „galingoji dvasia“, išleista iš butelio. Nuo II pasaulinio karo pabaigos jos šešėlis nuolat dengia mūsų planetą.

Net pajungus branduolinę jėgą taikos metu reikalingas, grėsmė neišnyko. Šiuo metu ta „galingoji dvasia“ yra plutonijus, gaunamas ne tik iš branduolinių elektros jėgainių, bet taip pat iš atominų plokštelių, kuriuos išmontuoja didžiosios valstybės. Plutonijaus pavojus dvigubas: tai pavojinga radioaktyvi medžiaga, savo veiksmingumu neperprandanti dešimtis tūkstančių metų; tai pagrindinis elementas atominio bombų gamybai. Tereikia tarp 2,2 ir 17,6 svaru plutonijaus vienai bombai, o iš metrinės tonos (2,205 sv.) galima pagaminti iki 1,000 užtaisų branduoliniams ginklams.

Daug kartų jau pasitaikė atvejai, kai buvo sugauti vagys su didesniais ar mažesniais plutonijaus kiekiais. Tokia „veikla“ kelia rūpestį, kad atominiai ginklai gali netrukus atsistoti teroristų ar kitokių nusikaltėlių rankose.

Šiuo metu pasaulyje yra 438 branduolinės elektros jėgainės. Manoma, kad iki šimtmečio galo jų gerokai pagausės. Iš atominų jėgainių reaktorių ir kitos, taikos reikalui vartojamos branduolinės energijos susikaupė 930 metrinių tonų plutonijaus, o prie šio kiekio dar prisideda apie 200 tonų, atsirandančių išmontuojant branduolinius ginklus. Čia ir kyla dilema: ką daryti su ta pavojinga medžiaga?

Visi sprendimai reikalauja neribotų finansinių išteklių ir rimto užsiąngavimo. Kol kas dvi

didžiausios galybės — JAV ir Rusija — kurioms ši problema aktualiausia, rodo per mažai demesio. Rusijos atveju dar būtų galima rasti pateisinamų aplinkybių — nenustatę politinį bei ekonominį klimatą, bet JAV tokio pasiteisinimo neturi. Reikia kaltinti vyriausybės nerangumą. Nuo 1987 m. Vašingtonas parinko vietą Nevados Yucca kalnuose, kur ruošiamas plutonijaus „kapinynas“, numatomas atidaryti 2010 metais. Tačiau neseniai pasigirdo bauginantys perspėjimai, kad Nevados projektas netinkamas: ilgainiui gali įvykti sprogdimas, kuris užnuodytų požeminius vandenis, ora ir aplinką. Kadangi beveik 10 metų į Yucca kalnus buvo žiurima, kaip į geriausią sprendimą plutonijaus problemai, dabartiniai perspėjimai bei abejonės reikalauja labai komplikuoja ir gali net visiškai sužlugdyti.

Sužloma daugiau pastangų kreipti į kitus plutonijaus sunaikinimo būdus. Neblogu rezultatu pasiektas, jei deginant specialiuose reaktoriuose JAV General Atomics bendrovė iš San Diego, CA, kartu su Rusijos Branduolinės energijos ministerija suprojektavo reaktorių, numatytą statyti Rusijoje, kuris ne tik sunaikintų plutonijaus, bet paverstų jį elektros energija. Tiesa, reikėtų kelių reaktorių, kad būtų sunaikintos, jau šiuo metu turimos, plutonijaus atsargos, bet projektas atrode vertas tolesnio puoselėjimo. Didžiausia kliūtis — finansavimas. Reaktoriaus kaina yra apie 535 mil. dolerių. Be JAV vyriausybės pritarimo ir paramos projektas negali būti vykdomas. Prez. Clinton vyriausybė nesutinka prisidėti, nes bijomasi dar pagausėjančios nelegalios prekybos plutonijumi. Dėl tos priežasties atsiskaityta ir kitų panašių sprendimų.

Pasiūlymų yra ir daugiau: išsiųsti plutonijaus perteklių į erdves, paskandinti vandenyne gelmėje, mažesniais kiekiais jį sandėliuoti keliose vietose ir pan. Visa tai — migloti planai, o tuo tarpu pavojus didėja. Galbūt kaip jau ne kartą kitais atvejais, turės įvykti nelaimė, kuri pažadins galinguosius iš apsnūdimo ir bus imtasi priemonių „suvaryti galingąją dvasia atgal į butelį“.

(Bus daugiau)

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

41

Su tais dviem trupiniukais nubėgau į kalvę ir parodžiau, ką radau, Juozukai. Jis paėmė, apžiūrėjo, paskutinėję su peiliuku. „Iš kur gavai?“ paklausė. Pasakiau, kad kas guli už jaujos kampo. Juozukas tuoj pasuko į duris, stabtelėjo, sugrįžęs pasiėmė nuo lango tošinę dėžutę ir vėl pasuko į duris. „Parodyk“, — tepasakė. Nuvedžiau. Ilgokai pastovėję, pažiūrėję, pakėlė susiraičiusius kelnų galus, paskum suknelę, lyg norėdamas ką po jais paslėptą pamatyti, paskum pasilenkė, emė rinkti tuos juodus trupinius ir dėtis į tošinę. Užėjęs iš kitos pusės rinkau iš kitos skylės ir aš. Kai visos sudėjom į tošinę, tošinę Juozukas padavė man. „Tik nesbarstyk“, — dar pasakė, o pats suvyniojo drabužius ir sugrįžom į kalvę. Čia drabužius pasidėjo ant priekalo, paėmė iš manęs dėžutę, vėl padėjo ant lango, užpylė į žaidrą naujų anglių, pavartė rankose drabužių gniužulą. „Padumk!“ pasakė ir dar pridėjo: „Tik gerai!“ Dumti man buvo nebe naujiena. Dar ir Juozuko tėvas leisdavo padumti. Dviejų kartų sakyti nereikėjo. Už virvės galo pasigriebęs, pasitraukiau žemyn dumplių kartele ir emiau dumti. Iš žaidro apatijos pro anglių tarpus emė kilti žiežirbos, paskum emė rodytis šviesiai gelsvi ugnies liežuveliai, netrukus visas žaidras sušvito gelsva liepsna. Tada Juozukas švystelėjo drabužių gniužulą į žaidrą, ir jie, kad būtų matės, neužsidegė, bet sprogtė sprogo. Iš karto tik sučiūkė, pasirangė ir sprogo. Bet sprogo ne liepsna, o tokiais juodais dūmais ir tokiais smaigiančiais, tokiais

karčiais, kad mudu su Juozuku kūliais išvirtome pro duris, o paskui mus ir dūmai. Abu smaugė kosulys, o visn kalvė ir sodas paskendo dūmų juodume. Deveikiene tuo tarpu buvo kieme. Išgirdusis sproginimą ir pamačiusi dūmus, išbėgo į soda. Pamatė ją ir mudu. „Nė pusė žodžio, kad sudeginom drabužius“, — sudraudė, kosulio tebevarginamas Juozukas. Daugiau ką ir nebegalėjo pasakyti, nes motina buvo visiškai čia pat. „Ką judu prasimanė? Ar abu sveiki?“ buvo pirmieji jos žodžiai. „Sveiki, tik, kad tie prakeikti dūmai, — atsakė Juozukas ir vėl emė kosėti. „Bet ką padarė? — spyrė motina, žvelgdama į mus ir bebaigiančius pro kalvės pastogės plyšius išsivaikščioti juodus dūmus. „Ar kalvę uždegė? „Ne, ne!“ iš kosulio atsigavo Juozukas. „Va jis“, parodė į mane, rado dvi, juodu milu palopytas vyžas. Užnešė paklausti, ar galima būtų jas pataisyti. Padai atrodė visiškai sveiki, bet visos ašos kaip žiurkių nuėstos, net šoninės karnos atsiviepusios, o jos, matyti, buvo gal paraku ar kuo dar smarkesniu užtaisytos. Vis tiek tokių nebuvo kur dėti, tai imčiau į žaidrą, ir matai, kas atsitiko. Einam pažūrėti, kas iš žaidro liko. Per tas tavo vyžas, ko gero reikės naują mūrį!“ — šyptelėjęs pažūrėjo į mane, kumštį dunkstelėjo į pašonę ir nuėjo į kalvę. Nuėjom ir mudu su Deveikiene. Kalvėje dūmų kaip ir nebebuvo, tik koks negeras kvapas lindo į nosį, o žaidras tebebuvo toks pat, kaip buvęs, net angliai nebuvo ištaškyti: dailioji kreivoj teruberuseno, lyg visiškai neseniai padumti. „Kaip čia dabar?! — garsiai nustebo Juozukas. — Taip sprogo ir anglių neižarstė“. Motina irgi valandėlę žiūrėjo į žarijas, paskum apsidairė po kalvę, atsisuko į Juozuką ir emė žiūrėti tiesiai į akis: „Tik nesakyk man, kad čia taip sprogo ir nė viena žarija nepajudėjo. Turbūt savo naująjį šautuvą susprogdinai. Parodyk rankas!“ Juozukas ištiesė abi rankas, krutin-

damas pirštus. Visi buvo sveiki. „O tavo?“ atsisuko į mane. Aš irgi ištiesiau ir pirštus taip pat pakrutinau, kaip Juozukas. „O šautavas, mamut, dar net gerai nepradėtas. Va abu vamzdžiai tebestovi palaidai. Ir buožė tik užvakar tepradėjau įjaušinti“, — parodė ant staklių padėtą klevo gabalą. Deveikiene daugiau nieko nebesakė. Tik pasidairė po kalvę, pasidairė ir išėjo. „Kodėl nepasakei, ką tikrai sudeginom?“ — paklausiau, kai motina buvo jau tolokai nuėjusi. Juozukas valandėlę krapštėsi pakaušį, paskum atsisdėd ant staklių, paėmė klevo gabalą, kurio vienam gale jau aiškiai buvo matyti šautuvo buožė. Patylėjęs pasakė: „Nežinau, ar tu suprasti, bet taip jau yra, kad nevisada galima pasakyti teisybę. Ypač tada, kai žmonėms sunku tą teisybę suprasti“, — ir papasakojo apie paslaptinę baltą zuikį. Apie tą, kur Uršulė į šulinį įstūmė, kur juodu su Natalija erzino, apie tą, kur tėvui ranką išakėjo, apie tą, kur jo paties motiną norėjo paskandinti ir apie tą, kuri tėvas pamiškėje šovė, ir po to šovimui suprato, kad tas baltas zuikis yra ne zuikis, bet tik zuikiu apsilvilkęs velnias, užtat, niekam nieko nesakydamas, susikapojo du sidabrinis rublius, jam pačiam davė aplyginti, kad geriau neštų, užsitaisė jais šautuvą ir išėjo patikrinti, kas slepiasi už balto zuikio kailiuku. Ir patikrino. Ir pamatė. Tik ne tą, ką tikėjosi pamatyti. Kas galėjo pamanyti, kad po tuo kailiuku būtų Amerikas ir Morčiukė. Juodu buvo žmonės, kaip visi. Na, ne visiškai kaip visi. Jis iš kažin kur atsitrenkęs turtoulis su pilnom kišenėm auksinių, o ji smagi pasileidė, tai ir viskas. Bet, kad juodu būtų buvę persirėgę velniai, niekas netikėtų. Ir dabar, jeigu pasakytum, mažai kas tetikėtų. Daugumas sakyktų, kad Deveikis žinojo, ką šovė. Kai iššovė, pats pamatė ir nežmoniška nusigando. Gal dėl to ir apopleksija mušė. O gal ir dėl ko nors kito. Ką gali

žinoti, ką mirštąs velnias gali padaryti. Ir padarė. O jeigu ne tas smėgas, būtų dar daugiau padarė. Kas būtų drabužius radęs. „Būtų reikėję valdžiai pasakyti, ir kas nušovė ir kur drabužius paslėpė. Burnis tik matė, kas Uršulei atsitiko, išsižiojo ir šandien dar negali bėdų atsikratyti. O kas būtų buvę mums? Gal jau katorjoji būtinum būvė. Ir dabar, jeigu tik sužinotų, tuoj policija atlektų. Ir mama jei sužinotų, kad sudeginom ir kaip degė, ne tik vakare, bet ir diena būtų pro duris išėiti. Gali, ko gero, ir iš apopleksija trenkti“. Nuo tokios Juozuko šnekos visas pašūrupau ir žinojau, kad niekam, niekam burnos nepraversiu. Ir jam pasakiau: „Iš ko, iš ko, bet iš manęs niekas ne pusės žodžio neišgirs“. Juozukas pagyrė, kad niekam neišsiplepsiu, pakilo nuo staklių ir emė žiūrėti kvių. Paskum aš dūmiau, jis kaitino, kalė. lygino, dar sykį gerai užkaitinęs, įkišo į šaltą vandenį. Vanduo suėriškė, garas kūliais išsivertė, dar bepe pasukti tekėjo, jis ilgai laukė naujai užmesta kirvi. Pabandęs asmuos, dar pasakė: „Dabar galės ir barzda skustis“. O man muo pat pasakojimo pradžios knietėjo sužinoti, kas galėjo taip nugrauzti Deveikio šautuvą. Jam bepasakojant net savo sugalvoju, kaip viskas atsitiko. Rodos, net matyte mačiau, kaip Deveikis pasistatė šautuvą prie jaujos sienos, o pats nuėjo už kampe nusilengvinti. Tada zuikiui pamatė šautuvą ir emė grauzti. Šiaip zuikio dantys aštrūs, o ką gali pasakyti, kokie jie gali būti, kai velnias į zuikį pasiverčia. Kai Deveikis grįžo, jie numetė jam nugrauztą šautuvą ir pradėjo juoktis. Jie net nebėgo, nes nežinojo, kad šautavas sidabru užtaisytas, o Deveikis pasigriebė šautuvą, pokšt, pokšt ir abudu nušovė. Kai šautavas buvo be buožės, tai taip trenkė, taip mušė, kad nereikėjo nė apopleksijos.

„LIETUVOS VAIKŲ VILTIES“ VEIKLOS AUDINIAI

Pravėrus lietuvių tautos istorijos knygą, atsiskleidžia išvermingos tautos margaspalvis audinys, raštuose spindi Lietuvos žmonių veidai, o bruožuose matosi ir kančia, ir džiaugsmas, žiba skausmo ašara ir mirguliuoja dviejų, plačiojo vandenyno išskirtu ryžo pasauliai, kuriuos neatpalaiduojamai riša tautos praeitis, jungia atgimtančio krašto ateitis.

Šiuose audinio įvairiaspalviuose raštuose užsienio lietuvių dalia yra jausta Lietuvos bendruomenės rėmūose, Lietuvos Chartos įgyvendinimo ažuolinėse staklėse.

Lietuvių bendruomenės veikla per savo gyvastingumo dešimtmečius yra pasireiškusios įvairiais būdais. Veiklos kryptis daugumą buvo ir ypač dabar yra nustatoma ir glaudžiai susijusi su pačios Lietuvos pergyvenimais.

Kiekvienas iš mūsų, gyvenantis Jungtinėse Amerikos Valstybėse, noriai ar nenoriai, tiesiogiai ar netiesiogiai, priklausome ir esame Lietuvos bendruomenės nariais. Šią mūsų narystę nustato ne išjungimas į pačią veiklą, ne sumokėto solidarumo įnašo ar nario mokesčio kvitas, ne tiesioginio darbo išraiška, bet tik tas lietuviško kraujo lašelis, kuris, tekėdamas per gvsly labirintus, nustato mūsų vybės esmę.

Augau ir brendau lietuviškosios visuomenės, Lietuvos bendruomenės idealų šviesoje ir verdančios veiklos katilė paskendusioje šeimoje. Per daugiau kaip keturiasdešimt metų teko išjungti į šią veiklą, dalyvauti įvairiuose komitetuose, organizacinėse valdybose.

Tačiau tik per paskutiniuosius du su pusę metų, bedirbdama „Lietuvos Vaikų vilties“ (LTV) darbus, pažinau tą tikrąją Lietuvos bendruomenę, kurią išvaizdavo jos steigėjai: a.a. Juozas Bačiūnas, Stasys Barzdukas ir Jonas Jasaitis.

Suteikiant pagalbą Lietuvos vaikui, LTV įtraukia savon tiesioginę veiklon jaunosios, vidurinės ir vyresniosios kartos atstovus — šioje ir anoje Atlanto pusėje; tiek lietuvių kilmės, tiek kitataučius, kurie dirba darniai, be ilgų, dažnų posėdžių, išpūstų kalbų; konkrečių, tikslų ir taiklių Lietuvos bendruomenės darbu.

Sugebėjimas darbu pritraukti įvairiabūdžius asmenis, išgauti tai, kas yra žmoguje geriausia, suderinti ir suprasti, kur ir kaip panaudoti kiekvieno esminius talentus ir visa tai padaryti švelniai, lankščiai, tačiau kietų principų ir nusistatymų pagrindu yra ypatingo ir labai reto vadovo bruožas.

Be LTV komiteto pirmininkės Gražinos Liautaud, be LTV „spiritus movens“, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkės Birutės Jasaitienės, LTV nebūtų šiandien tokia kokia ji yra. O be visų tų neišpaskaitytų pasiaukojančių asmenų, kurie sudaro LTV užnugarį, nebūtų „Lietuvos Vaikų vilties“. LTV nuo pat pirmosios įsteigimo dienos buvo ir yra Lietuvos bendruomenės dalis.

1990 m. rudenį, JAV LB Socialinių reikalų tarybai sužinėjus, kad Amerikoje veikiančios Shriners ligoninės veltui gydo iš viso pasaulio vaikus su ortopedinėmis negaliomis, kreipėsi į Čikagos Shriners ligoninės vyr. chirurgą dr. John P. Lubicky ir gavo sutikimą gydyti Lietuvos vaikus. Šiuo reikalu rūpintis 1991 m. sausio mėn. buvo įsteigtas „Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas, balandžio mėn. atvežti pirmieji Lietuvos vaikai.

Ketverių veiklos metų eigoje buvo įsteigti skyriai Los

Angeles, Philadelphijoje, San Francisco ir šiemet pradėtas steigti Minneapolis skyrius, kuriuose pagal savų vietovių galimybes globojami į tų vietovių Shriners ligonines gydytis atvežti Lietuvos vaikai, remiami LTV darbai, siekiant įgyvendinti LTV užsibrėžtą vienintelį tikslą: suteikti specifinę medicininę pagalbą Lietuvos vaikams su ortopedine negalia.

1993 m. birželio mėn. įsteigtas LTV Lietuvos skyrius, kuris 1994 m. balandžio mėn. buvo įregistruotas Lietuvos Respublikoje kaip pelno nesiekiantis labdaros organizacija. Lietuvos skyriaus pagrindiniai tikslai yra globoti LTV ortopedinė operaciją Vilniuje ir vadovauti gydymo JAV Shriners ligoninėse atrankos eigai.

Lietuvos skyriaus valdyba sudaro tėvai vaikų, kurie gydyti Amerikoje. Valdybos nariai yra visuomeniniai labdaros darbu paruošti, jų sugebėjimai ir galimybės vis tobulinamos LTV komitete.

LTV yra pirmoji ir vienintelė užsienio organizacija, išvysčiusi visapusišką veiklą abejose Atlanto pusėse, oficialiai inkorporuota, įregistruota, apsaugota Amerikos ir Lietuvos Respublikos įstatymų. Tai yra konkretus pavyzdys kaip reikia ir galima padėti atgimtančiai tautai, dirbant ranka ir ranką, be pamokslavimų arba tik vienkartinės paramos, bet su tyru noru padėti. Tai yra gyvas Lietuvos bendruomenės idealų siekimo pavyzdys.

Nuo pat pirmos dienos, LTV tikslo įgyvendinimo priešakyje stovi vaikai. Vaikas yra šeimos tęstinumo nešėjas. Vaikas — tautos ateitis. Sveikas, savarankiškai gyvenantis vaikas yra šviesas Lietuvos rytojau pranašas. Vaikas su išnarintais klubais, iškraipytais kojų, rankų kaulais, iškrypusiu stuburu Lietuvoje gyvena atsiskyrėlio gyvenimu. Jis yra laikomas nepilnavertis.

Gydymas internatuose, įvairi, neaišku kokią naudą duodantis mankšta, gipso levelės, pamokos šaltoje institucinėje aplinkoje, toli nuo šeimos, artimųjų, neatstato į vietą iškrypusio stuburo, neprailgins trumpesnės kojos kaulų. Operaciniai bandymai be reikiamos įrangos instrumentu, atlikti nepasiruošusius šiam specifiniam medicininiam darbu chirurgų sergantiesiems vaikams prosvaisčių nesuteikė, nesuteikia ir nesuteiks. Jie lieka pasmerkti neaiškiai, skaudžiai ateičiai.

Shriners vaikų ortopedinių ligoninių ir Amerikos lietuvių visuomenės dėka, per keturis metus sudarytos sąlygos Amerikoje gydyti 62 Lietuvos vaikams. Iš jų 51 yra grįžęs Lietuvos, gyvena savarankiškesni, normalios vaikystės gyvenimu.

O pagalbos, kurią bent šiuo metu suteikti galima tik Amerikoje, laukiančiųjų eilės ilgėja. Pasireiškiančios ligos vis sudėtingesnės.

Patekęs į LTV ir Shriners ligoninių globą su ortopedine negalia vaikas ir kartu ji atlydėjęs tėvas, motina ar teisinis globėjas susiduria su jiems neįprastina, nesitikėta ir neišsivaizduota aplinka. Apsupti geriausių LTV savanorių, jie patenka į savitą aplinką svetimame krašte, yra priglaudžiami. Visapusiškai — fiziniai, psichologiniai ir morališkai — globjami.

Vaikas kartu su globėju pagal ligos sudėtingumą mūsų tarpe praleidžia mažiausiai tris mėnesius (kai kuriais ypatingais atvejais, iki pusantrų metų). Vienos šeimos išlaikymo (įskaitant

„Lietuvos Vaikų vilties“ San Francisco sk. valdybos narės su Shriners ligoninėje besigydančia Vilija Lynikaite (18 m. iš Kauno). Iš kairės: M. Currier, E. Lynikienė, K. Novickienė, sk. pirm. V. Dikiniene, V. Lynikaite ir A. Astraitė Singh.

ir kelionės išlaidas) vidurkis, viename mėnesiui siekia tūkstantį dolerių. Šias išlaidas padengia LTV iš surenkamų aukų. Visas medicininis gydymas, operacijos, kurių vertė gali būti įkainuota tarp ketvirtio ir keleto milijonų dolerių, yra suteikiamas Shriners ligoninių veltui. Tai yra didžiulė Shriners organizacijos dovana Lietuvos vaikams.

Neaiškios prada vaikišioti. Sukrypęs — stovi tiesus. Negalintis pats apsilvilti — išmoksta užsirišti batų raiščius. Tai yra konkreti, planingai suteikiama Lietuvos bendruomenės pagalba Lietuvai.

Kadangi su šiais vaikais ir jų globėjais praleidži didžiausią dalį savo gyvenimo, galiu drąsiai teigti, kad LTV ne tik sudaro sąlygas vaikų fiziniui gydymui, bet ir tiesiogiai prisideda prie vaiko pilnavertės asmenybės ugdymo; tėvo, motinos, o per juos — šeimos, giminių, draugų ir pažįstamų pasaulio ležiūros praplėtimui. Įjungdami globėjus į kasdieninį visuomeninės labdaringos veiklos gyvenimą, parodydami jiems savą pavyzdžių, ką reiškia artimo meilė, prisidedame prie „homo sovieticus“ būtybių naikinimo. Kad tai yra tiesa, liudija grįžusiųjų iš Amerikos tėvų ir jų giminių išsijungimas į LTV darbą.

Kiek yra Lietuvoje vaikų su ortopedine negalia, neaišku. Tikslų davinį nėra. O pati vaikų ortopedinė chirurginė sritis, kuri yra čia labai specializuota, Lietuvoje yra žiauriai apieista.

Prieš du metus, suaktyvėjus informacijos plėtimui Lietuvoje apie LTV darbus ir galimybes, pagalbos prašymų, kreipimusių į LTV pradėjo sparčiai daugėti. LTV komitetui buvo ir yra aišku, kad vien vežimas gydyti vaikus į Ameriką, nors labai reikalingas nėra esminis problemos išsprendimas.

Todėl 1993 m. LTV komitetas nutarė praplėsti savą veiklą ir išrūpinti tiesioginį pagalbos teikimą pačioje Lietuvoje. Pradžioje nusiantė Čikagos Shriners ligoninės vyr. chirurgą dr. John P. Lubicky iširti padėti. Per trejetą intensyvių darbo dienų, dr. Lubicky Kaune ir Vilniuje patikrino daugiau kaip šimtą vaikų, susipažino su vaikų ortopedais, chirurgais, operacinėmis sąlygomis.

Šios dr. Lubicky kelionės pastebėjimai: trūksta pačios pagrindinės įrangos, instrumentų; chirurgai neparuošti, vaikų su ortopedine negale daug; padėtis liūdna.

Tų metų gegužės ir birželio mėnesiais, LTV komiteto nariai įvairiom progom lankėsi Lietuvoje. Susitarus bendradarbiauti su Vilniaus universitetine vaikų ligonine, pradėjo rinkti vaikų ortopedinėms operacijoms reikalingą įrangą bei medicininę medžiagą. Aiškėjo, kad tik įrangos pristatymas, medicininį reikmenų nusiuntimas, perdavimas chirurgams, kurie su šia įranga yra susipažinę tik per medicininį žurnalų, katalogų puslapius; reikiamos pagalbos Lietuvos vaikams nesuteiks.

Su dr. Lubicky paskata ir pagalba buvo pradėtos organizuoti LTV JAV ortopedinių specialistų medicininis kadras, ruošti kelionei Lietuvos, kurios metu būtų daromos pamokančios operacijos.

1993 m. spalio 2 d., Vilniaus universitetinėje vaikų ligoninėje buvo atidaryta operacinė, kurios pavadinime paausuotom raidėm užrašyta: „Lietuvos Vaikų vilties“ Ortopedinė operacinė, dovanota JAV Lietuvių bendruomenės. Buvo pasirašyta sutartis, įpareigojanti nuvežti 800,000 dolerių vertės neįeikvojamos įrangos gavėjus ją globoti, prižiūrėti ir saugoti; naudoti labdaringai, tik LTV Ortopedinė operacinėje, gydant ne tik šeimose gyvenančius vaikus bet ir našlaičius. Nustatytas už ketvirtį milijono dolerių pristatytos išekvojamosios medžiagos atskaitymės tvarkaraštis ir eiga. Perkirptas kaspinas ir pradėtas intensyvus, sudėtingas darbas Lietuvoje.

Pirmąjį, 1993 m. spalio mėn. nuvykusį LTV JAV medicininį kadra sudarė 16 specialistų iš įvairių JAV miestų ir ligoninių; dovanojusių Lietuvos vaikams savą atostogų laiką, dirbusių be jokio atlyginimo nepalankiose, neįprastinėse sąlygose, 14 valandų per dieną, septynis dienas.

Atrinktieji Lietuvos specialistai buvo mokomi moderniosios metodikos, pritaikytos jų turimom sąlygom. Dirbama kartu, ranka rankon.

Antroji LTV JAV dešimties specialistų medicininio kadro darbo kelionė įvyko 1994 m. balandžio mėn. Darbo tempas intensyvesnis — pagalbos laukiančių vaikų ligų sudėtingumas didėjo ir vis ryškėjo įrangos, medžiagų trūkumas.

Su Lithuanian Mercy Lift pagalba buvo siunčiama LTV Ortopedinės operacinės komisijos pirmininkė Danos Kaunienės surinkta iš įvairių Amerikos gamyklų, amerikiečių fondų reikalinga medžiaga.

Lapkričio mėn., trečiosios LTV JAV medicininio kadro kelionės metu, kada buvo tikėtasi stebėti darbo pažangą, plėsti sudėtingų operacijų galimybes, susidurta su griežta tikrove. Turimoji operacinė įranga, reikalinga bet kokiai operacijai, sensta, genda. Nebeveikia ortopedinėms operacijoms gyvybiškai reikalinga ekraninė-vaizdinė rentgeno mašina. Anesteziloginė įranga vos vos veikianti, rizikinga naudojimui. Neremon-

tuotos ligoninės sienos byra. Pinigų nėra net ir pačiai gyvybės išlaikymui reikalingiausiai medžiagai, bet kokiai pagrindinei ligoninės įrangai.

Padėtis nežmoniška liūdna. Blogėjančios darbo sąlygos ryškiai atspindi vyraujančią krašto galvoseną — vaiko su vaizdžia negale nepilnavertiškumą.

Lietuvos skyrius organizuoja vietinį lėšų telkimą. Jų pastangomis per 1994 m. laikotarpį surinkta beveik 10,000 dolerių vertės medžiaginės ir piniginės paramos iš Lietuvos imonių, gamyklų, pavienių žmonių. Patys vaikai tėvai remontuoja byrančias ligoninės sienas, sugedusias įrangą. Beldžiamasi į ministerijų, Seimo atstovų duris, kurios pradeda, nors ir girgždėdamos, vos vos pastebimai atsiverti. Dirbamas visuomeninis labdaros darbas pagal savas sąlygas, pagal savas galimybes.

Prieš Velykas sueina ketveri metai nuo „Lietuvos Vaikų vilties“ įsteigimo ir pirmoji Lietuvos vaiko atvežimo gydytis Čikagos Shriners ligoninėje. Per keturis metus, rodos, daug atliktai, daug kam padėta. Tačiau kiekvienas atliktas darbas yra nešinas aibe kitų, tęstinumo reikalaujančių užmojų. Kiekvieno vaiko vieta, kuriam yra suteiktos normalios ir savarankiškesnio gyvenimo prosvaisės, užima kitas. Pagalbos laukiančių eilės kas mėnesį ilgėja. Tai yra normalu, taip ir turi būti, jeigu į atliktuosius darbus žiūrime kaip į pagrindą ateities užmojų įgyvendinimui.

Tuo pačiu, prasiskverbia ir žmoniškas pyktis — kodėl mes visą laiką turime įsiuose darbą dirbti, kodėl mes, o ne jie? Tauta yra yra mums kiekvienam daug davusi. Tuo kuo esame, mūsų asmenybės pagrindiniai bruožai yra didele dalimi išvystyti iš tautos kultūrinių, visuomeninių, šeimyninių tradicijų. Jeigu manome, kad esame tautos dalimi, tai atsakymas į klausimą „kodėl mes, o ne jie?“ išryškėja. Mes esame jie, jie — tai mes, kartu sudarome vieną tautą.

Taigi kiekvienas LTV globojamas vaikas, ar šioje ar anoje Atlanto pusėje, priklauso mums visiems. Mes visi esame atsakingi už jo ateitį.

Lietuvos ateities, Lietuvos vaikų vardu, „Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas, savanoriai, skyrių valdybos tariam rėmėjams ir aukotojams nuosirdžiausią aciū!

Jūratė Budrienė

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. 2 mieg. apšildytas bt.; šaldytuvas, ir virimo plyta; 71 St. ir Washtenaw apyl. \$425 | mėn. + 1 mėn. „security dep“ ir „lesse“. Kreiptis | Alma: 312-476-8727.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriūrų FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

IEŠKO DARBO

47 m. moteris ieško darbo. Galiu prižiūrėti ligonius ir vaikus. Susikalbu angliškai. Turiu rekomendaciją. Skambinti Dana: tel. 312-925-5565

MISCELLANEOUS

E L E K T R O S
VEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

T A I S O M E
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVAUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĒSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

Pagyvenusi moteris ieško draugo. Skambinti tel. (312) 784-9703 šeštadieniais ir sekmadieniais.

HELP WANTED

LAMCO LANDSCAPING & MAINTENANCE CO.
Washington, D.C.
Ieško darbininkų pjauti žolę pradedant balandžio mėn. Pradinė alga \$8 | val.; būtina turėti darbo leidimą (work permit). Parūpinsim butą veltui gyventi kartu su kitu lietuviu. Kreiptis prieš balandžio mėn.: Aleksas, tel. 202-244-2373

UNIVERSAL HOME CARE AGENCY
Positions available: nannies, companions, elder care, housekeepers.
Tel. 312-237-0076

DRAUGE GAUNAMOS PAPIGINTOMIS KAINOMIS KNYGOS

TAUTA ISTORIJS VINGIAIS. Vyt. Alantas. 242 psl.	\$5.00
ITALIJOS BALSAL. Poezija. 200 psl.	\$3.00
ATSIMINIMAI. Mykolas Krupavičius. 364 psl.	\$3.00
VILNIAUS UNIVERSITETAS 1579-1979. Br. Vaškelis. 260 psl.	\$4.00
KOVOS METAI DEL SAVOSIOS SPAUDOS. Vyt. Bagdanavičius. 365 psl.	\$2.00
SAVANORIO DUKTĖ. Romanas. A. Gailiūsis. 381 psl.	\$3.00
DAIGYNAS. Romanas. Alė Rūta. 576 psl.	\$6.00
PROFESORIS RAKŪNAS. Romanas. Alb. Baranauskas. 230 psl.	\$3.00
LIETUVIŲ KELIAS KRIKŠČIONYBĖN. St. Maziliauskas. 311 psl.	\$3.00
KAI VILNIAUS LIEPOS ŽYDI. Pasakojimai apie Vilnių. Paulius Jurkus. 159 psl.	\$3.00
DAIKTAI KASDIENINIAI. Eilėraščiai. Aloyzas Baronas. 71 psl.	\$1.00
ŽVILGSNIS PRAEITIN. Jonas Kutra. 115 psl.	\$1.00
LUKŠIŲJAI. Kaimo praeities pasakojimai. A. Giedrius. 231 psl.	\$1.00
ALEKSANDRAS KAČANAUSKAS. Atsiminimai. Ald. Zoborienė. 60 psl.	\$1.00
LIETUVIŠKOS PASAKOS. Dr. J. Balys. 230 psl.	\$1.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda Sales Tax 8.75 nuo knygos kainos. Tačiau visi, tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai dar prideda supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

REIKALINGAS VEDĖJAS (MANAGER)

Didžiojoje Britanijoje, lietuvių „Sodybai“ (Headley Park) reikalingas vedėjas (manager) vadovauti visam „Sodybos“ komplektui, susidedančiam iš 60 arų žemės, didelio namo, su salėmis, barais restoranu — valgykla ir nuomojamais kambariais.

Pageidaujamas asmuo gali būti viengungis arba vedusi pora.

Apsigyvenimui — patalpos „Sodybos“ name. Atlyginimas pagal susitarimą.

Prašymus siųsti Lietuvių Namų akcinės b-vės valdybos pirm. **Vincentui O'Brien**, LITHUANIAN HOUSE, 1-2 LAD-BROKE GARDENS, LONDON W11 2PT. Tel: 071-727-2470, Fax: 071-792-8456.

LNA B-vės Valdyba

ATLANTA IMPORT-EXPORT INC.
Savanoriai | Lietuva, Latvija, Estija, Rusija, Ukraina, Baltarusija
GREITAS IR SAUGUS PRISTATYMAS
TIESIAI Į NAMUS

Mūsų raštines:
447 S. Correy Ave., St. Pete Beach, FL 33706 Tel. (813)363-7700
639 East 185th Str, Euclid, OH 44119 Tel. (216)481-0011
52 Feagles Rd., Warwick, NY 10990 Tel. (914)258-5133
Rochester, NY Tel. (716)232-4111
Pittsburgh, PA Tel. (412)481-6222

(312)434-2121 1-800-775-SEND
2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

KAM TIEK DAUG PAVYDO?

Įdomi yra skaitytojų laiškų skiltis, nes joje įvairūs asmenys pareiškia savo nuomonę ir tuo parodo, kad jiems kuris nors reikalas ar problema rūpi, kad jie domisi mūsų gyvenimo aktualijomis ir jas viešai diskutuoja. Iš štai pasipila pasipiktinimų banga, kad A. Paužolis ar V. Šeštoko laiškų skyriuje esą per daug... Graudu! Kažkur senokai skaičiau graikų epo pradžios eilutę: „Ar ne žodis pavydo tau per dantų tvorą ištrūko?“

Vienas Amerikos prezidentas pareiškė: „Aš su tavo nuomone nesutinku, bet sutinku paaukoti savo gyvybę už tavo teisę ją pareikšti...“ Nepaisant, kad daugelį metų gyvename demokratiškoje, skaitome vietinę spaudą (o gal ne?) ir sekame televizijos žinias, bet vis dar nesuprantame, kad viena pagrindinių demokratijos privilegijų yra savo nuomonės pareiškimas be draudimo ar sankcijų baimės. Tiesa, kad didaka dalis mūsų visuomenės vyresniųjų gyvena gan uždarame savo visuomenės rate, tarp paraprijos, draugų ir lietuvių klubo, tai gal ir nėra susigvyvenę su žodžio laisvės principu, nes mūsų visuomenės tarpe iš tikro bijoma pakritikuoti kokią nors „šventą karvę“ ir pareikšti savo priešingą nuomonę.

Atrodo, kad minėtus laiškų autorius kritikuojantys asmenys patys neturi bendrą ar įdomių temų, todėl ribojasi asmeniškais puolimais ir reikalauja, kad jų rašančiųjų pavardės rečiau pasirodytų. O aš tvirtinu: teraš Paužolis ir Šeštokas ir toliau, nes jų laisvuose atspindimi mūsų abejonės, kasdieniniai rūpesčiai, kartais ir kritikos žodis. Bet tai nadinga ir reikalinga laisvos spaudos apraška. Savaimė suprantama, kad demokratijoje subrendusi „Draugo“ redakcija ir toliau laikysis objektyvumo, bet gal išdrįs kai kuriuos „laiskus“ patalpinti redaktoriaus krepšyje, jei jų turinys teskiriamas savo nuomone nebajantiems asmeniui užgauti. Kitaip sakant, „šalin tuos, kurių pavardės dažnai matau, bet pats/pati nežinau, apie ką rašyti, tai tik tokiu būdu galiu save matyti spaudoje“.

Aurelija M. Balasaitienė
Richmond Heights, OH

DR. V. ADAMKUS KALBĖJO TŪKSTANČIUI KLAUSYTOJŲ

Kovo 8 d. Detroito universiteto konferencijų centre dr. Valdas Adamkus, US EPA 5-to rajono administratorius, atidarė 1000 dalyvių susirinkimą, sušauktą Detroito inžinierių draugijos ir kurio tema buvo pramonės aplėistų vietovių atgaivinimas. Dr. Adamkus išskėlė visų valdžios agentūrų, pramonės, miestų ir žmonių bendradarbiavimo reikalingumą, kad kas buvo aplėista, vėl būtų atnaujinta naujai pramonei. Tai buvo šviežia ir nauja mintis užuot nuolatines kovas tarp valdžios ir pramonės bei tarp žmonių ir valdžios. Buvo kiti pranešimai, kurie vis atsiremdavo į dr. Adamkaus bendradarbiavimo idėją. Dr. Adamkus jau 20 metų vadovauja US EPA 5-tam rajonui, kuris išsiskiria savo aktyvumu gamtos saugojimo kitiems aukštas US EPA pareigūnas nėra tiek ilgai išdirbęs toje agentūroje. Ne vien tik inžinieriaus patirtis, bet taip pat ir įgimtas diplomatinis sugebėjimas padarė dr. Adamkų pirmąjį gamtos saugos asmenybę Šiaurės Amerikoje.

Saulius Šimoliūnas
Detroit, MI

DĖL PREZIDENTO KANCELIARIJOS LIKIMO

Perskaičiusi „Drauge“ 1995 m. vasario mėn. 7 d. G. Ilgūno laišką dėl Nepriklausomos Lietuvos prezidento kanceliarijos likimo ir paieškų, noriu priminti 1940-41 m. kai kuriuos svarbius įvykius, reikšmingus įstatymus ir dokumentus, nulėmusius prezidento kanceliarijos likimą.

1940-1941 m. Tarybų Lietuvos dokumentai skelbė, kad panaikinamos Nepriklausomoje Lietuvoje veikusios įvairios įstaugos, organizacijos, nacionalizuojamos ir uždaromos iki tol veikusios įmonės, žemė ir jos turta pereina į tarybų valdžios rankas. Taigi, tuo metu iškilė reali grėsmė, kad bus sunaikintas ar išvežtas į Sovietų Sąjungą (kaip anksčiau į Rusiją) Lietuvos Respublikos kultūrinis palikimas: valstybinės įstaigos, dvaruose, stambesniuose ūkiuose ir kt. sukauptos istorinės, kultūrinės bei meninės vertybės: paveiksai, litografijos, graviūros, bibliotekos, archyvinės medžiagos, metalo, porceliano, stiklo meniniai dirbiniai, žodžiu, viskas, kas susiję su tradicine šio krašto kultūra ir jo palikimu. Matydami artėjantį tokį pavojų, Vytauto Didžiojo Kultūros muziejaus direktorius Paulius Galaunė kartu su tuometiniu kultūros paminklų konservatoriumi paruošė įstatymą kultūrinėms vertybėms apsaugoti. Tokio įstatymo būtinumui pritarė kai kurie Tarybų Lietuvos vyriausybės vyrai: profesorius, rašytojas V. Krėvė-Mickevičius, inžinierius E. Galvanauskas. Įstatymas, išleistas 1940 m. liepos 25 d. (Vyriausybės žinios, DL, Nr. 720, 1940.VII.25), skelbė, kad kultūros paminklais laikomi kilnojami ir nekilnojami daiktai, kurie dėl savo mokslinės, istorinės, archyvinės ir kitokios reikšmės pripažįstami saugotinais. Šis dokumentas ir nulėmė, kad 1940-1941 m. svarbiausias istorinio kultūrinio palikimo dalis pateko į muziejus, bibliotekas, archyvus ir okupantų ar jiems talkinusių asmenų niekur nebuvo išvežta ar net sunaikinta.

Dėl to 1941 m. balandžio mėn. 3 d. LTSR Aukščiausios tarybos aktu ir Aukščiausios tarybos prezidento pirmininko J. Paleckio nurodymu, Vytauto Didžiojo Kultūros muziejui buvo perduota Prezidentūros rūmų istorinė, meninė, muziejinė vertė turintys daiktai. 1941 m. birželio mėn. 17 d. LTSR Aukščiausios tarybos aktu į muziejų buvo perduotas Lietuvos prezidento kanceliarijos turtas – neįteikti ordinarai, medaliai, kt. žymenys. Perdavimo – perėmimo komisijoje: tuometinis Aukšč. taryb. sekretorius (gaila, pavardės nepaisimenu), Nepriklausomos Lietuvos prezidento kanceliarijos vedėjas Pijus Bielskus, muziejaininkas P. Karazija. Diena ar dviem anksčiau prieš šį aktą, buvo surašytas dar vienas aktas, kuriame tarp ordinų ir medalių minimi dokumentai, tačiau jau į muziejų perduodant apdovanojimus, apie dokumentus nei neužsiminta. Reiškia, jie liko Aukščiausioje taryboje. Todėl pirmiausia Lietuvos prezidento kanceliarijos archyvų paieškas reikėtų pradėti nuo Tarybų Lietuvos pirmųjų pareigūnų įsakymų ir išleistų aktų. Tik jie ir galėjo nurodyti, kur nukreiptas buvo prezidentūros archyvas.

Violeta Rutkauskienė
Chicago, IL

PATIKSLINIMAS

„Draugo“ vasario 14 d. numerio „Čikagoje ir apylinkėse“ skyriuje buvo įdėta šio turinio informacija: „Naujoji JAV LB Krašto kultūros taryba savo pirmąjį egzaminą išlaikė penketu, jei koks profesorius patyrinėtų, ar dėl visko raudojimas mums yra įgimtas, ar taip elgtis išmokstame savųjų tarpe pagyvenę ir viena kito prakalbę prisiklausę. Jei taip, tai gal iš tikro būtų prasminga nustoti vien tik veiksmingai kalbėti ir savo brolių nuodėmes nuolat skaičiuoti. Tikrai tada būtų nuopelnų tik sau. Skelbkime teisingą informaciją – bus geriau ir teisingiau.“

Antanina Repšienė
Chicago, IL

PARTIJŲ KRUŠA

Žiūriu į pirmą „Draugo“ puslapį (3.7.95) ir kremtuosi – bene du trečdaliai jo tenka dviejų Lietuvos partijų aprašymui. Kažin, kodėl skiriate toms partijoms ir partijėlėms tiek daug svarbos? Juk jų jau 19, ir jos dar vis dauginasi. Lietuvos ir lietuviai, žinoma, yra laisvi žmonės, ir jie gali prisiveisti tų grupelių, kiek tik nori – bet tai nėra pirmo puslapio vertos žinios. Nedarykim naujienos iš pramogos. Verčiau svarstykim tas partijas ir tuos jų pasiūlymus, kuriuos žmonės pasirenka rinkimų dieną. O visas kitas partijų perkeltus tėra mažareikšmės negabumo, savimylės ir sektantizmo pasekmės. Juo mažiau joms dėmesio, tuo geriau.

Leonas Sabaliūnas
Ann Arbor, MI

NUSTOKIME VERKSMINGAI KALBĖTI

Noriu pasidžiaugti Danos Čipkienės laišku kovo 3 dienos „Drauge“. Tai gailvas vėjelio pūstelėjimas ten, kur, – apie Lietuvą, – nesibaigiančiu srautu spausdinami „graudūs verksmai“. Bet, kad kas pasikeistų taip, kaip ji siūlo, vilties nedaug. Nebūtume, kaip toje senoje pasakoje, lietuviai.

O pasakojama, kad velnias gidas kartą vedžiojo „turistinę grupę“ po pragara, kur, smalos katiluose virė nusidėjėliai. Visur buvo didžiausias samysis: nuodėmingieji visai bandė iš katilų išsprūsti, per kraštus lipo, o velniai sargai su trišakėmis, pabėgti bandančius, atgal į katilus grūdė. Tik prie vieno didelio katilo viešpatavo ramybė. Net ir sargo prie jo nebuvo. Klausė turistai, kodėl šio katilo niekas nesaugo. „O, čia atgailauja lietuviai, – paaiškino velnias gidas. – Jų saugoti nereikia. Jie ten tik vienas kitą smalia laisto ir vienas kito nuodėmes skaičiuoja. Jei kas ir bando iš katilo išlipti, kiti už kojų tuoj atgal įtraukia ir į smalą sumurkdo. Lig šiol dar niekas nepabėgė“.

Taigi nelaukime, kaip Čipkienė siūlo, kad greitai ateis laikas „ieškoti to, kas jungia mus, kas gerai nuteikia, kas veda į šviesesni rytojų“. Ir tik jau, dėl Dievo meilės, nepradėkim staiga „džiaugtis laisva Lietuva“, nes dar ko gero būsim visi nutautėjusiais apšaukti. Tačiau gal būtų įdomu, jei koks profesorius patyrinėtų,

Švietimo darbo konferencijoje, apskrito stalo diskusijoje kalba mokytoja Marytė Utz. Nuotr. R. Kubiliūtės

eilį koncertą vasario 11 d. Jau-nimo centre“.

Patikslinu, jei ne prof. Vytauto Landsbergio dalyvavimas koncerto programoje, tai galbūt egzaminas būtų išlaikytas tik trejetukui... O kas gi iškvietė prof. Vytautą Landsbergį? Argi ne ALTA? Neprisiskirkime kitų nuopelnų tik sau. Skelbkime teisingą informaciją – bus geriau ir teisingiau.

ar dėl visko raudojimas mums yra įgimtas, ar taip elgtis išmokstame savųjų tarpe pagyvenę ir viena kito prakalbę prisiklausę. Jei taip, tai gal iš tikro būtų prasminga nustoti vien tik veiksmingai kalbėti ir savo brolių nuodėmes nuolat skaičiuoti. Tikrai tada būtų nuopelnų tik sau. Skelbkime teisingą informaciją – bus geriau ir teisingiau.

Arvydas Barzdukas
Falls Church, VA

MINĖJIMAS BE ATIDARYMO

Esu gimusi JAV. Dabar gyvenu Čikagoje pas vieną lietuvę, kuri turi užsisakiusi keletą lietuviškų laikraščių. Turėdama laiko, aš mėgstu juos pavartyti ir paskaityti ypač įvairių įvykių bei minėjimų aprašymus. Štai vasario 28 d. „Drauge“ skaičiau Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Čikagoje, aprašytą Aldonos Šmulkštienės. Labai gražus, yra kuo ir pasidžiaugti. Tokį patį aprašymą skaičiau „Laisvosios Lietuvos“ laikraštyje kovo 9 d., aprašytą kito asmens – A. Repšienės. Irgi neblogas rašinys. Nugi paskaičiau ir „Lietuvių balse“ kovo 3 d. aprašymą apie tą minėjimą. Nesuprantu. Minėjimas be atidarymo! Ir straipsnis nepasirašytas. Ilgai galvojau, kol galų gale sužinojau, kad, jeigu nori asmenį sunieškinti, išmesk jo pavardę. Mano manymu, redakcija nesunieškino to asmens, kiek sunieškino patys save. Štai tau, kaip elgiasi vadinamieji „dypukai“. Gal kas atsilieps į mano tą laišką?

Birutė Ankstutis
Chicago, IL

PAVYZDINGI RENGĖJAI

Š.m. kovo 17 d. „Draugo“ telkiniu skyriuje aprašomas Vasario 16 minėjimas, įvykęs Rochester, NY. Šis mažas lietuvių telkinys atliko didelį darbą ir minėjimą filmavo dvi TV stotys: NBC TV stotis turėjo pasikalbėjimą su Ginte Damu-šyte, kur ji pabrėžė Lietuvos norą įstoti NATO; vietinė NBC TV stotis filmavo Misių apeigas ir nagrinėjo Lietuvos įstojimo į NATO galimybes.

Rochesterio Vasario 16-sios minėjimas yra mums visiems pavyzdys, kaip nemokamai panaudoti modernias komunikacijos priemones savo reikalams – būtent TV. Pas mus šiuo metu lankosi dainuojantieji

A.†A.
PRANUTEI IVANAUSKIENEI

mirus, jos broliui JURGIUI JANUŠAIČIUI su šeima ir kitiems giminėms reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

*Antanas, Bronius, Alfonsas Jarai
ir Rūta, Janina Jaraitės*

Kenosha, WI.

A.†A.
Kun. STASYS NEIMANAS

Gyveno Evanston, IL.
Mirė 1995 m. kovo 17 d.; 12:20 val. p.p., sulaukęs 96 metų.
Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: dukterys – Margarita, Ieva Pipynė, žentas Reinoldas, sūnūs – Stasys, marti Margaret, Jonas, marti Karen; anūakai: Markus ir Tomas Pipynės, Greta Rae, Nadia, Rose, Jacob Neimanai; proanūkas Nicholas Lancaster ir kiti giminės.

Velionis buvo vyras a.a. Kazimieros.
Velionis pašarvotas antradienį, kovo 21 d. nuo 2 iki 5:30 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.; 6 v.v. bus pervežtas į „Tėviškės“ paraprijos bažnyčia, 6641 S. Troy. Budėtuvas 7 val. vakaro.

Laidotuvas įvyks trečiadienį, kovo 22 d. Iš bažnyčios 10 val. ryto velionis bus nulydėtas ir palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukterys, sūnūs, anūakai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus/D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A.
BENEDIKTAS STELMOKAITIS

Gyveno Chicago, Marquette Parko apylinkė.
Mirė 1995 m. kovo 18 d., 1:45 val. ryto, sulaukęs 78 metų.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 30 m.

Nuliūdę liko: pusbroliai – Juozas Saluga, Edmondas Saluga ir pussešerė Loretta Klopp su vyru David bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionis buvo pašarvotas sekmadienį, kovo 19 d. nuo 5 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvas įvyko pirmadienį, kovo 20 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto buvo atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo paraprijos bažnyčia, kurioje buvo aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Misijos už velionio sielą. Po Misių velionis buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę pusbroliai ir pussešerė.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus/D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A.
KAZIMIERAS VAITYS

Gyveno Highland Park, IL, anksčiau Santa Barbara, CA.
Mirė 1995 m. kovo 19 d., 10:15 val. vakaro, sulaukęs 95 metų.

Gimė Lietuvoje, Pajūryje. Amerikoje išgyveno 46 m.
Nuliūdę liko: žmona Stefanija Jautokaitė, vaikai – sūnūs: Ramojus, marti Aldona, anūakai: Tomas ir Aleksandra; Vaidotas, marti Judith, anūkas Danielius; dvi seserys Lietuvoje bei kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Velionis pašarvotas antradienį, kovo 21 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvas įvyks trečiadienį, kovo 22 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo paraprijos bažnyčia, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Misijos už velionio sielą. Po Misių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnūs, anūakai, marčios ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 / 1-800-994-7600.

A.†A.
KAZIMIERUI VALIUI

mirus, jo žmonai KATRYTEI, dukrai ASTRAI su šeima ir sūnui ANTANUI ALKEVIČIUI su šeima reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

LB Melrose Parko Apylinkė

A.†A.
KAZIMIERUI VALIUI

mirus, liūdinčius – žmoną KATRYTĘ, dukrą ASTRĄ RUDAITIENĘ su šeima, posūnį ANTANĄ ALKEVIČIŲ su šeima ir visus gimines čia ir Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame.

*Bronė Rusteikiene
Rita Dariene
Juozas ir Teresė Kasperai
Vitalis Utara*

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Ar žinote, kad dienraštį „Drauga“ kasdien galima gauti „Seklyčioje“? Taip, tikrai! Kadangi nemažai žmonių pageidavo, tai mielai patenkiname savo skaitytojų pageidavimą ir kviečiame pasinaudoti šia Socialinių reikalų tarybos paslauga. Esame labai dėkingi tarybos pirm. Birutei Jasaitienei, sutikusiai „užsikrauti dar vieną našta“.

BALFo centro valdybos pirm. Marija ir inž. Antanas Rudziai paaukėjo „Draugo“ koncerto renginių komitetui 100 dol., kad jų vardu į koncerto programos leidinėlį būtų įdėtas vieno puslapio sveikinimas. Nuosirdžiai dėkojame.

TRANSPAK siuntinių siuntimo agentūra, pasižyminti ne tik sėkmingu verslu, bet ir dažniais patarnavimais be užmokesčio, per savo savininką Romą Pukštį atsiuntė 100 dol. viso puslapio sveikinimą į „Draugo“ koncerto programinį leidinėlį. Turėdamas tokių draugų, kaip **TRANSPAK**, „Draugas“ neprazus.

Ramutės Plioplytės velykinių dirbinių paroda veikia Balzke Lietuvių kultūros muziejuje kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p.p. Ramutė Plioplytė seną lietuvišką margučių darymo tradiciją išvystė į techninio ir meninio tobulumo lygį. Susitikimas su menininke bus penktadienį, balandžio 7 d., 7 val. vak., muziejaus mažojoje galerijoje. Visi kviečiami.

Rašytoja Antanina Garmutė (kairėje), Marija Remienė ir poetė-rašytoja čikagietė Julija Švabaitė-Gylienė, susitikusios Jaunimo centre, „Šilo“ koncerto metu.

x Dėmesio! LB Lemont apylinkės metinis narių susirinkimas bus sekmadienį, kovo 26 d. po Mišij, Pasaulio lietuvių centre. Bus pateikta metinė veiklos apyskaita ir renkami nauji valdybos nariai. Maloniai kviečiame visus dalyvauti. (sk)

x Ieškoma Rūta Šlamaitė, Antano Šlamo, (mirusio 1926 m.) duktė ir **Katauskienė, Kazimiero Šetiko duktė**. Prašau atsilipti: **T. Nenortas, 38 Webster Hill Blvd., West Hartford, CT 06107, tel. 203-561-0134.** (sk)

x Į DAINAVOS ansamblio 50 m. sukakties banketą stalius rezervuoti pas Sofiją Džiugienę, 708-423-1681 arba pas Daną Bazių, 708-636-6021. Banketas balandžio 23 d., sekmadienį, 5 val. p.p. **Condesa del Mar** pokylių salėje. Kaina \$30 asmeniui, įskaitant gėrimus. (sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiame ir taisome visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

SEKLYČIOJE „ŠILO“ KONCERTAS

Pavasarijančiam saulei kaitinant ir keliant džiugesį vyresnio amžiaus žmonių širdyse, kad baigiasi žiema, jie būriais ėjo į „Seklyčią“ pasiklausyti buvusių partizanų – Sibiro tremtinių koncerto. Dainuojantis vienetas pasivadinęs „Šilo“ vardu, nes jos dainininkai praleido savo jaunystę miškuose – partizanaudami ar būdami ryšininkai, o vėliau išvežti į katorgas – ledinį Sibirą. Ižanginiame žodyje, Marija Gražulienė dėkojo Socialinių reikalų tarybos pirmininkei Birutei Jasaitienei už pakvietimą atvykti į šią laisvės šalį, suteikiant galimybę susipažinti ir išsikabinti su mieliais tautiečiais, kurie pasitraukdami išvežė Sibirą, bet labai daug padėjo Lietuvos nepriklausomybės atgavimui. Ji pabrėžė, kad mes visi esame viena ir nedaloma Lietuvos laisvės širdis. Gal skyrėsi kovos metodai, bet troškimas buvo visų tas pats – laisvė Lietuvai.

Antanina Garmutė, poetė, rašytoja, išvežta į Sibirą dar nesulaukusi 14 metų, paskaitė pora savo eilėraščių ir ištraukė iš jos parašytų knygų apie partizanų ir kentėjusių komunistų laikomuosius vergų lageriuose.

Vyrai, dainuojantys „Šilo“ vienete, pabrėžė, jog jie kovojo ir toliau kovos, kad nepriklausomybė Lietuvai būtų išlaikyta. Dabartinė Lietuvos vyriausybė daro sunkumus buvusiems partizanams ir Sibiro tremtiniais, nes vyriausybėje, Seime ir kitose vadovaujamose įstaigose tebesėdi ankstyvesnio

Gražina Liautaud, „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto pirmininkė ir Draugo fondo direktorių tarybos narė, įsijungė į „Pagalbos Lietuvai“ konferencijos programos susiatymo darbus. G. Liautaud sutiko koordinuoti pokalbį: „Lėšų telkimas kitataučių tarpe“. JAV LB Socialinių reikalų tarybos ruošiamą „Pagalba Lietuvai“ konferencija įvyks gegužės 13-14 d. Čikagoje.

Čikagos Lietuvos Dukterų draugija įteikė Lithuanian Mercy Lift organizacijai gausią auką, net 5,000 dol. Šią paramą LML nuosirdžiai įvertina, o Lietuvos ligoniniai, kurie pasinaudos už tuos pinigus pirktais vaistais ar kita mediciniška parama, bus taip pat labai dėkingi.

„Pagalba Lietuvai“ konferencijos rengimo komitetas sudaro: Jūratė Budrienė, Birutė Jasaitienė, Saulius Kuprys, Jurgis Lendraitis, dr. Vytautas Narutis, Aušra Petry, dr. Linas Sidrys ir Apolonija Steponavičienė. Konferencija, kuri vyks gegužės 13-14 d., Čikagoje, ruošia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

x Pildau pajamų mokesčius (income tax). Reikalui esant, atvažiuoju į namus. **Gediminas Pranskevičius.** Kreiptis: tel. 708-656-2550. (sk)

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniauskienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.** (sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. **Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98.** Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk)

režimo asmenys, vaikaičiai, giminės. Jie susiduria su didžiausiais sunkumais, norint atgauti savo nuosavybę, kuri iš jų buvo atimta ir atiduota okupanto parsidavėliams. Nors šiuo metu jie nėra terorizuojami ar uždaromi į kalėjimus, bet junta spaudimą, panaudojant kitus būdus ar priemones. Kovosime tol, kol jėgos leis, Dievas mums leis gyventi, kelsime „stribų“ ir parsidavėlių darbus.

Dainininkų dainos, kurios buvo liūdesį ir kovą žadinančios, ne vienam išpaudė gaudžias ašaras, prisimenant, kad daugelis susirinkusių prarado tėvus, seseris, brolius ir kitas gimines nuo žveriško okupanto ir jo pakalikų.

Susirinkusiems klausytojams keliant ovacijas, dainininkams buvo prisegamos gelės ir įteiktos gėlių puokštės. Ačiū Marytei Remienei už lydimą ir globojimą „Šilo“ dainininkų grupės, o Elenai Sirutienei, pakvietusiai juos ir suteikusiai vyresnio amžiaus lankytojams progą susipažinti su būriu asmenų, kurie nebijojo kovos ir kančių dėl Lietuvos laisvės.

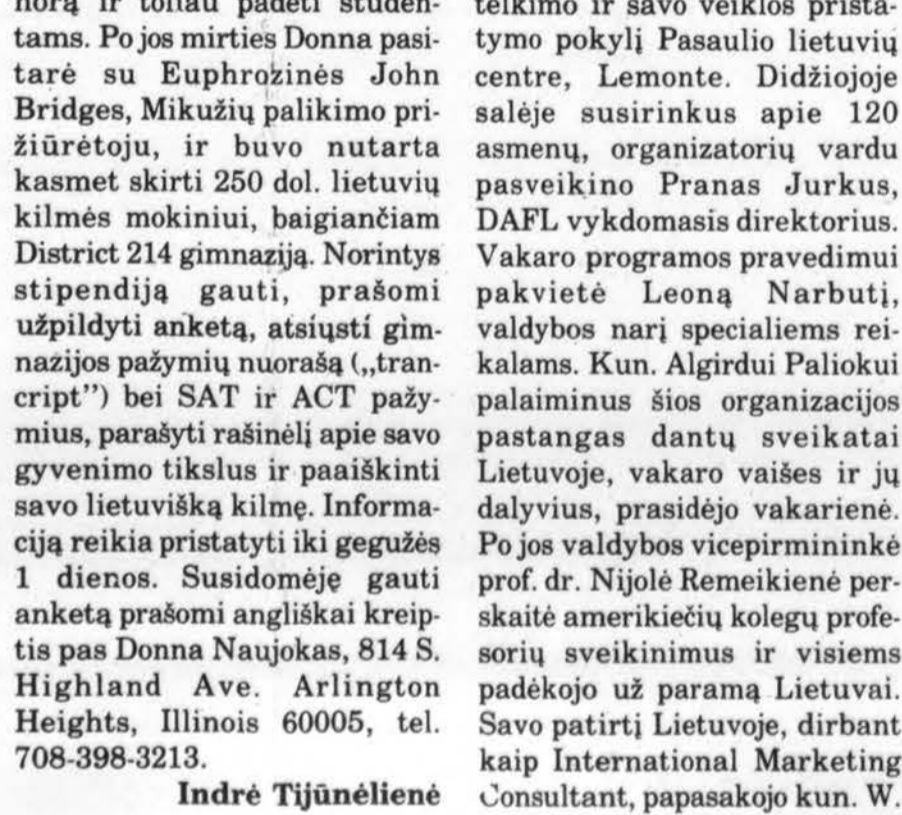
Ant. Paužulis

SKELBIAMA STIPENDIJA UNIVERSITETUI

Donna Naujokienė, daugelį metų dėčiusi „special education“ Arlington ir Rolling Meadows aukštesnioje mokykloje, aktyviai prisidėjusi prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, praneša, kad pasisekė įsteigti universitetui stipendiją Illinois District 214 gimnazijai lankantiems lietuvių kilmės mokiniais. Stipendija skiriama Mikužijų šeimos – „Mikuzis Family Scholarship for a Deserving Senior of Lithuanian Lineage in District 214“.

Visą gyvenimą seserys Mikužytės (Nancy Mikužytė, Ann Mikužytė Jatis, Aldona Mikužytė Bridges ir Euphrozina Mikužytė) pasižymėjo lietuviškoje veikloje. A. A. Euphrozina Mikužytė netekėjusi ir neturėdama savų vaikų ypač rūpinosi lietuvių kilmės jaunuimui ir ne vienam padengė mokslapilnigius. Sveikatai silpnėjant, ji kalbėdavo su Donna apie savo norą ir toliau padėti studentams. Po jos mirties Donna pasitarė su Euphrozinos John Bridges, Mikužijų palikimo prižiūrėtoju, ir buvo nutarta kasmet skirti 250 dol. lietuvių kilmės mokiniai, baigiantiam District 214 gimnaziją. Norintys stipendiją gauti, prašomi užpildyti anketą, atsiųsti gimnazijos pažymių nuorašą („transcript“) bei SAT ir ACT pažymius, parašyti rašinėį apie savo gyvenimo tikslus ir paaiškinti savo lietuvišką kilmę. Informaciją reikia pristatyti iki gegužės 1 dienos. Susidomėję gauti anketą prašomi angliskai kreiptis pas Donna Naujokas, 814 S. Highland Ave. Arlington Heights, Illinois 60005, tel. 708-398-3213.

Indrė Tījūnėlienė

Keturios lietuvių seserys, kurių vardu įsteigta stipendija universitetui studentams. Stipendija gali gauti lietuvių kilmės District 214 gimnazijos mokiniai. Iš kairės: Nancy Mikužytė, Ann Jatis-Mikužytė, Aldona Mikužytė-Bridges, Euphrozina Mikužytė.

Kovo 11-tosios minėjime, surengtame Lietuvių tautinės sąjungos: (iš kairės) sol. M. Momkienė, kun. J. Vaišnys, sol. A. Gaiziūnienė, smuikininkas V. Vasaitis ir LTS vicepirm. S. Briedis.

DANTŲ SVEIKATA LIETUVAI

Iš spaudos, iš atvykstančių iš Lietuvos ir iš savų viešnageių tėvynėje žinome, kad dantų sveikatos problemos labai slėgia Lietuvos žmones. Šių problemų turime ir Amerikoje. Čia dantų problemas lengvai sutvarko platus dantų gydytojų tinklas su moderniais priemonėmis ir dantų tvarkymui reikalingomis medžiagomis. Lietuvoje viso to labai trūksta. Labiausiai trūksta tinkamo pagal Vakarų standartus dantų gydytojų paruošimo, nes sovietiniai metodai bei priemonės yra smarkiai pasenę.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, išveivija pradėjo tiekti įvairią pagalbą Lietuvos žmonių sveikatos ir buitinio gyvenimo pagerinimui. Čikagoje – Lemontė įkurtoje „Dental Assistance Foundation to Lithuania“ nepelno („Tax Exempt“) organizacijoje susibūrė lietuvių ir amerikiečių dantų gydytojų bei jų talkininkų grupė. Jie sutelkę nemažai lėšų, aparatūros, priemonių, medžiagų dantų sveikatai Lietuvoje. Ne vieną jų Lietuvoje savanoriškai praleido daug laiko mokydami odontologus bei Medicinos akademijos studentus.

Dantų sveikatos talka Lietuvai kovo 18 d. suruošė lėšų telkimo ir savo veiklos pristatymo pokylį Pasaulio lietuvių centre, Lemontė. Didžiojoje salėje susirinkus apie 120 asmenų, organizatorių vardu pasveikino Pranas Jurkus, DAFL vykdomasis direktorius. Vakarą programos pravedimui pakvietė Leoną Narbutį, valdybos narį specialiejiems reikalams. Kun. Algirdui Paliokui palaiminus šios organizacijos pastangas dantų sveikatai Lietuvoje, vakarą vaišes ir jų dalyvius, prasidėjo vakariene.

Po jos valdybos vicepirmininkė prof. dr. Nijolė Remeikienė gauti anketą prašomi angliskai kreiptis pas Donna Naujokas, 814 S. Highland Ave. Arlington Heights, Illinois 60005, tel. 708-398-3213.

Indrė Tījūnėlienė

Slikas. Organizacijos pirm. dr. Leonidas Ragas dėkojo į pokylį atsilankiusiems kolegoms amerikiečiams, visai publikai ir trumpai nušvietė organizacijos išsivystymą bei tikslus. Papasakoti kaip vyksta šių tikslų įgyvendinimas, pakvietė dr. Romualdą Povilaitį, neseniai iš Lietuvos grįžusi, ten su žmona Milda praleidusi 5 savaites, talkinant Medicinos akademijai. Remdamasis savo patirtimi, dr. R. Povilaitis apibūdino Medicinos akademijos studentų odontologų paruošimą, jų atliekamą klinikinę praktiką, naudojamus įrengimus ir priemones bei metodus. Prelegentas pabrėžė, kad tik naujai akademijos profesūrai, išmokslingai Vakarų pasaulyje, pakeitus dabartinę Maskvoje mokslus baigusią, galima tikėtis geresnio dantų gydytojų paruošimo ir dantų sveikatos pagerėjimo Lietuvoje. Akademijoje esanti stagnacija jam neleido paskleisti atvežtas žinias apie naujus metodus, efektingumą, naujų priemonių panaudojimą. Netinkama studenčių apranga, komunikacijos stoka su pacientu, menka praktika, įrengimų ir priemonių stoka į profesinį darbą išleidžia neparuoštus stomatologus. Jie, atėję į profesūrą, tą stagnaciją perduoda naujiems studentams ir taip sukasi užburtas ratas. Dėl to pasidarė beviltiška Lietuvos žmonių dantų sveikatos padėtis, kurios pagerinimui, priemonėms nėra pastangų nei lėšų Sveikatos ministerijoje.

Savo patirtį Lietuvoje, dirbant dantų higienos srityje, papasakojo ir dantų higienos darbuotoja Judy Martin, ten praleidusi 6 mėnesius. Jos manymu, Lietuvos žmonės neturi nuovokos, kodėl yra reikalinga dantų higiena bei profesinis dantų valymas. Ji – trečios kartos lietuvaite, kalbanti tik angliskai, apgailestavo, jog dantų klinikos neturi reikiamų kompiuterių, kad gyventojų švietimas, komunikacija labai menka, o studijas baigę stomatologai neturi patyrimo paprasčiausiose dantų problemose.

Vakarą dalyvius sveikino ir valdybos vicepirm. dr. G. Klockow, pasidžiaugdamas lietuvių pastangomis padėti Lietuvai per 50 metų nualintai sovietų okupacijai.

Pokylio programą užbaigė dr. L. Ragas, pasidžiaugdamas, kad DAFL suplanuoti darbai buvo atlikti, nors daug daugiau dantų sveikatos profesionalų ir talkininkų reikia siųsti į Lietuvą ateityje iš Vakarų pasaulio. Pokylis baigėsi dainomis, kurias pravedė Faustas Strolia su solistais Praurime Ragiene ir Algirdu Braziu.

Br. J.

*** Kas užsako „Drauga“ draugui, yra draugas pačiam „Draugui“.**

IŠ ARTI IR TOLI

JAUNIŲ FUTBOL RINKTINĖ

Lietuvos jaunių futbolo rinktinė atvyksta dalyvauti Dallas, Texas valstijoje, vykšančiose tarptautinėse futbolo žaidynėse. Pakeliui kelioms dienoms sustos Čikagoje, kur jų atvykstant laukiama antradienį, balandžio 4 d. Iš Čikagos išvyks balandžio 7 d. rytą, nes kitą dieną (šeštadienį, bal. 8 d.) jau turės dalyvauti žaidynėse. Futbolininkai ir jų palydovai sudaro 26 asmenų grupę. Čikagoje jais daugiausiai rūpinsis „Lituanicos“ futbolo klubo vadovybė, bet jiems nakvynių teks ieškoti privačiuose lietuvių namuose.

A.A. DR. MARIJA GIMBUTIENĖ PRISIMENANT

A. a. dr. Marijos Gimbutienės mirties metinės Los Angeles bus prisimintos š.m. balandžio 2 d., 12:30 v. p.p. Šv. Kazimiero parapijos salėje ruošiamą akademią. Apie jos gyvenimą ir pasiekimus mokslinėje srityje kalbės rašytojai-žurnalistai Bronys Raila, P. Visvydas, prof. dr. Algirdas Avižienis. Buvę jos mokiniai ir studentai pasidalins prisiminimais. Vėlonės dukra dr. Zivilė Gimbutaitė rodyt skaidres iš dr. Gimbutienės gyvenimo ir darbų. Pianistas Rudolfas Budginas skambins Čiurlionio kūriniais. Dalyvaus studentės ir kanklininkės ir „Spindulio“ šokėjos. Vyresnių skaučių „Gražinos“ būrelis paruoš užkandžius. Rengėjai – JAV LB Vakarų apygardos valdyba ir pagalbinis komitetas kviečia visus dalyvauti.

KONCERTAS MIAMI LIETUVIŲ KLUBE

Miami Lietuvių klube sekmadienį, balandžio 2 d., 2 v. p.p. koncertuos senesiai susidaręs vokalinis-instrumentinis ansamblis. Ansamblį sudaro keturi muzikinį pasirošimą įgiję asmenys: meno vadovas Petras Garšva, kompozitorius, groja fleita ir saksofonu. Sibire gimęs Alfonsas Senūnas atlieka tremtinių ir partizanų dainas. Vokalistė Nijolė Penikaitė ir dabartinis šio ansamblio vadovas dainininkas Algimantas Varniškiš, grojas elektriniais vargonėliais. Visi muziką mėgstantys pietinės Floridos gyventojai kviečiami atvykti į klubo salėje ruošiamą koncertą. Norintieji pasilikti pietums, prašomi pranešti Gundai Kodatienėi, tel. 305-866-3044.

MOTERŲ SUSIRINKIMAS

ALRK Moterų sąjungos 76 kuopos, veikiančios St. Petersburg, Floridoje, priešvėlykinis narių susirinkimas balandžio 4 d., 1 val. p. vyks Florida Power House patalpose. Visos narės prašomos dalyvauti.